

AS SAARTE LIINID
Majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus: 01.01.2020
Majandusaasta lõpp: 31.12.2020

Ärinimi: AS SAARTE LIINID
Registrikood 10216057
Aadress: Rohu 5, Kuressaare linn
Saaremaa vald, 93819 Saare maakond

Telefon: +372 453 0140
Faks: +372 453 0149
Elektronposti aadress: info@saarteliinid.ee
Interneti kodulehekülg: www.saarteliinid.ee
Põhitegevusalad: Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused
(EMTAK 52221)

SISUKORD

SISUKORD	2
2020. AASTA TEGEVUSARUANNE	3
Finantsseisundi aruanne.....	23
Kasumi-ja koondkasumiaruanne	24
Rahavoogude aruanne	25
Omakapitali muutuste aruanne	26
Raamatupidamise aastaaruande lisad	27
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	27
Lisa 2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused, peamised riskid	36
Lisa 3 Uute ja muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) kasutuselevõtt..	43
Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed	44
Lisa 5 Varud	44
Lisa 6 Materiaalne põhivara	45
Lisa 7 Immateriaalne põhivara	47
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	47
Lisa 9 Maksuvõlad ja ettemaksed.....	47
Lisa 10 Laenukohustused ja netovõlg.....	48
Lisa 11 Rendid.....	50
Lisa 12 Sihtfinantseerimine	52
Lisa 13 Omakapital	53
Lisa 14 Müügitulu	54
Lisa 15 Tulu sihtfinantseerimisest	54
Lisa 16 Muude oluliste kasumiaruande kirjete all-liigendused	55
Lisa 17 Finantstulud- ja kulud.....	56
Lisa 18 Laenude tagatised ja panditud varad	57
Lisa 19 Tehingud ja saldod seotud osapooltega.....	58
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	60
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....	62
JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2020 MAJANDUSAASTA ARUANDELE	63
MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)..	64

2020. AASTA TEGEVUSARUANNE

1. ETTEVÖTTE ÜLDTUTVUSTUS

AS Saarte Liinid on 1994. aastal asutatud riigile kuuluv äriühing, mille ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik, keda esindab majandus- ja taristuminister. Riik peab äriühingus osalemist vajalikuks, kuna Eesti saarte, rannikuala ning seal paiknevad sadamad omavad piisavalt suurt osatähtsust riigi regionaalses ja sotsiaalmajanduslikus arengus.

AS Saarte Liinid põhiülesandeks ongi regionaalsete sadamate haldamine ja arendamine, sealhulgas sõitjateveo avaliku teenindamise võimaluste ja tingimuste tagamine parvlaevaliinidel Eesti mandriosa ja asustatud saarte vahel.

- AS Saarte Liinid majandustegevuse üldised eesmärgid on seotud sadamate kasumliku ja otstarbeka haldamisega ning laevade, reisijate, sõidukite ja kauba liikumise ohutu ja kvaliteetse korraldamisega ettevõtte poolt hallatavates sadamates.
- AS Saarte Liinid tagab eelkõige laevaühendusi saartega nii Eesti rannikumeres kui Peipsi järve sadamates ja on keskendunud eelkõige regionaalsele ettevõtlusele teenindades põhiliselt Eesti saartel ja Lääne-Eestis asuvate ettevõtjate kaubavoogusid, mis moodustavad olulise osa kogu piirkonna ekspordist. Äriühingu põhilisteks klientideks on parv- ja liinilaevadega sadamatevahelist reisijatevedu korraldavad operaatoretttevõtted ning sadamate kaudu veetavate kaupade omanikud ja laevaagendid.
- AS Saarte Liinid on üldjuhul sadamate maa ja infrastruktuuri omanik või kasutab sadamaid pikaajaliste hoonestusõiguse lepingute alusel. Sadama pidajana ehitatakse taristu valmis kuni kaide, rampide, ootealade, laoplatside ja laadimisvõimalusteni. AS Saarte Liinid osutab ka sadamateenuseid, kuna regionaalsete sadamate asukohad ja piiratud kaubakogused välistavad stividoretttevõtjate pikaajalise huvi.
- AS Saarte Liinid on sadamate arvult Eesti suurim sadamapidaja. Ettevõtte poolt hallatavad sadamad asuvad rannikumeres, kus on madalad veetasemed, liikuvad setted ja vahelduvad ilmastikuolud, mis loovad iga sadama asukohale oma eripära ja tehnilised nõudmised.
- Majandusaasta lõpuks kuulus AS Saarte Liinid koosseisu 18 sadamat: Kuivastu, Roomassaare, Triigi, Abruka, Ringsu, Papissaare ja Vikati Saare maakonnas; Heltermaa ja Sõru Hiiu maakonnas; Rohuküla ja Sviby Lääne maakonnas; Virtsu, Kihnu, Munalaid ja Manilaid Pärnu maakonnas; Piirissaare Tartu maakonnas, Laaksaare Põlva maakonnas ning Naissaare Harju maakonnas.
- Loetletud sadamate kaudu toimib 12 avalikku laevaliini Eesti asustatud saartele. 2020. aastal alustasid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja Viimsi vallavalitsus läbirääkimisi ka Prangli laevaühendust teenindavate Harjumaal asuvate Kelnase ja Leppneeme sadamate üleandmiseks AS Saarte Liinid koosseisu.
- Lisaks sadamatele kuuluvad äriühingu struktuuriüksuste hulka ujuvsüvendaja Watermaster ja Roomassaare sadamas baseeruv töölaev Panda.

2020. aastal tegid laevad avalikul liiniveol kõikide AS Saarte Liinid sadamate kaudu kokku 27 234 reisi, liinidel teenindati kokku 2 174 108 reisijat ja 1 034 005 sõidukit. Kaupa veeti AS Saarte Liinid sadamate kaudu 2020. aastal kokku 838 050 tonni, sealhulgas eksporditi 770 501 tonni erinevaid kuiv- ja puistlasti kaupu, imporditi 58 912 tonni puistlasti kaupu ning võeti vastu kokku 8 637 tonni meresaadusi.

2. OMANIKU OOTUSED

2020. aastal kinnitas majandus- ja taristuminister AS Saarte Liinid uue omaniku ootuste dokumendi, milles sõnastati neli peamist eesmärki äriühingu tegevusele, mis on aluseks ka ettevõtte uue arengukava koostamisel:

- **Kindlustada regulaarne parvlaevaliiklus saartevahelise püsiühenduse tarbeks.**
- **Korraldada kvaliteetselt ja keskkonnasäästlikult nii regionaalsete kui ka tulu mittetoovate sadamate haldamist ja arendamist, toetades ja elavdades seeläbi piirkondlikku elukorraldust.**
- **Tagada püsiv kasumlikkus efektiivse majandustegevuse ning konservatiivse kapitalistruktuuri kaudu.**
- **Hoida sadamapidamise parimat kompetentsi ja uuenduslikke ideid, toimides sektori arengumootorina.**

Regionaalsete ja saartel asuvate sadamate arendamisel ei saa lähtuda ainult otsestest majanduslikest huvidest ning efektiivsusnäitajatest ja tegevuse kavandamisel tuleb sageli lähtuda eeskätt avalikust huvist ja parvlaevaliinidel ühistranspordi tagamise vajadusest. Samas on aktsiaseltsil Saarte Liinid oluline roll Eesti piirkondliku ettevõtluskeskkonna toimimisel ja arendamisel. Ettevõtte haldab ja arendab sadamaid eelkõige neis asukohtades ja valdkondades, kus erainvestorite piisava huvi puudumine võib kaasa tuua logistilisi turutõrkeid. Aktsiaselts Saarte Liinid konkureerib piiratud juhtudel ka teiste regionaalsete sadamatega juhtudel ja kohtades, kus sadamateenuste pakkumine riigile kuuluva äriühingu poolt võimaldab kohalikel ettevõtjatel efektiivsemalt ja säästlikumalt majandada.

3. ETTEVÕTTE TEGEVUSKESKKOND

3.1 Üldine majanduskeskkond

Eesti majanduslik olukord tervikuna on otseselt ja olulisel määral seotud väliskeskkonnaga ning nii euroala kui ka teistest rahvusvahelistest kriisidest (nt. võlakriis, Covid-19 pandeemia, erinevad rahvusvahelised sanktsioonid jms) tulenev määramatus ning mõju turgudele peegeldub vahetult ka siinses majanduslikus keskkonnas.

Eesti Panga hinnangul (Rahapoliitika ja Majandusülevaade 4/2020) tõestas majanduse kiire tagasipõrge kevadel Covid-19 pandeemiaga kaasnenud kriisilukorrast 2020. aasta kolmandas kvartalis seda, et piirangute ja tõrgete kadudes on Eesti majanduskeskkond võimeline kiiresti kosuma. Samas on antud arengukava koostamisel selge, et pandeemial on ka teine ja kolmas levikulaine ja nii siseriikliku kui ka rahvusvahelise majanduse taastumine saab olema üheselt seotud viiruse ohjamisega. Tõenäoliselt mõjutab 2020. aastal puhkenud pandeemia olulisel määral kogu antud arengukava perioodil 2021-2027 toimuvaid arenguid transpordi ja logistika valdkonnas.

Edukas vaktsineerimine ja viiruse leviku kontrollimine on need eeldused, mis võimaldaksid majandusel taas kasvama hakata. 2020. aastal kahanes Eesti majandus 2,5%, mis asenduks prognoosi kohaselt 2,9% suuruse kasvuga 2021. aastal. Vaktsineerimise algus suurendab lootust kriisist üle saamiseks, kuid prognoosidega seotud määramatus on pandeemia järgnevatel lainetes endiselt väga suur. Eeldusel, et pandeemia allub vaktsineerimisele ja ei kahjusta majandust püsivalt, jõutakse enne kriisi prognoositud rajale tagasi 2022. aastal, kasvades siis 4,2%. Samas on tänaseks selge, et Covid-19 mõju majandusele võib oodatust märkimisväärselt erineda. Eesti Panga negatiivse stsenaariumi järgi langeb Eesti majandus ka 2021. aastal 1,8% võrra, ent positiivse stsenaariumi kohaselt võib ka 6,3% kasvada.

Majandusarengu lai prognoosivahemik on otseselt seotud ka euroalaga, kus 2021. aasta kasvuprognoos jääb vahemikku 0,4%–6,0%. Suur määramatus välisnõudluses muudab Eesti majanduse lähiaastate väljavaate ebakindlaks ja loob käesolevale arengukavale pigem skeptilise väliskeskkonna mõjuhinnangu.

3.2 Ettevõtte majanduskeskkond

Tulenevalt AS Saarte Liinid majandustegevuse valdkonna spetsiifikast, on ettevõtte suurimaks mõjutajaks Põhja-Euroopa ja Eesti majanduskeskkonna seisund. Kui reisijateveo mahtude jälgimisel ja kavandamisel arvestatakse eelkõige Eesti olukorraga, siis kaubavedude teenindamisel on prognooside aluseks pigem lähiriikide majanduse olukord ja arengutrendid.

Põhiline osa ettevõtte sadamate kaudu toimivast reisijateveost baseerub aastaringselt siseriiklikel liinidel ja siinsete potentsiaalsete klientide käitumist mõjutab enim Eesti majanduse seisund ja selle väljavaated. Majanduskeskkonna välised mõjurid muutuvad reisijateveo puhul oluliseks sesoonselt suveperioodil, kui laevaliinidel kasvab välisriikidest pärit reisijate arv. Oluline osa liine kasutatavatest rahvusvahelistest reisijatest tuleb siia naaberriikidest, eelkõige Soomest, Lätist ja Venemaalt.

Kaupadest teenindab AS Saarte Liinid Eestist pärit toormega seotud veoseliike, mille sihtturud asuvad Skandinaavia riikides, Saksamaal, Poolas ja Hollandis. Dolomiidi ja puisteturba ekspordi- ja veomahud sõltuvad Saksamaa keemiatööstuse ning Hollandi väetisetööstuse toorainetena eelkõige sealsetest majandussektori trendidest. Ümar- ja hakkepuut eksporditakse Eesti kaubasaatjate pool samuti avatud turule, kus konkureeritakse nii Skandinaavia, Venemaa kui Balti riikide tarnijatega. Lisaks puitu tarvitavate tööstusharude olukorrale sõltutakse hooajaliselt ka metsavarumiseks sobivatest ilmastikutingimustest.

3.3 Konkurentsiasend

3.3.1 Kaubavedu

Rahvusvaheliselt on kaubavedude puhul Eesti sadamate konkurentideks sisuliselt kõik Läänemere idakalda sadamad. 2020. aastal puhkenud Covid-19 pandeemia mõjutas kogu maailma majandust ja sellega seoses ka logistikasektorit. Meretranspordis vähenesid eelkõige energiakandjate, vedellasti ja söe, veomahud kuna kõikide oluliste kütuseliikide nõudlus turgudel langes. Seda kompenseeris osaliselt piirangutega seotud e-kaubanduse aktiveerumine, eelkõige konteinerveod, samas kui kuivlast ja mahukaubad säilitasid üldjuhul senise taseme.

Venemaa, Soome, Eesti, Läti ja Leedu sadamate 2020. aasta summaarne kaubakäive langes võrdluses 2019. aastaga esialgsete koondandmete põhjal 474,9 miljoni tonnini ehk - 6,6%. Langust vedasidki eelkõige suurte vedellasti ja söeterminalidega sadamad - Primorsk Venemaal, Riia Lätis ja Leedus.

Piirkonna suurim aastane kaubakäive on endiselt siinsetes Venemaa sadamates, moodustades 2020. aastal kokku 242,0 miljonit tonni, vähenedes seejuures perioodide võrdluses -5,6%. Siinse regiooni konkurentsituult suurima kaubamahuga sadamaks on Ust-Luga kokku 102,4 miljoni tonniga, millele järgnesid Peterburi sadam 60,2 miljoni tonniga, Primorsk 49,3 miljoni tonniga ja Võssotsk 18,6 miljoni tonniga.

Regiooni tähtsuselt teiseks riigiks meretranspordis on Soome, kus sadamate kaudu veetud kaupade kogumaht langes 2020. aastal 96,0 miljoni tonnini, vähenedes perioodide võrdluses -5,2%. Samas jaotuvad kaubad väga paljude sadamate vahel ning suurima veomahuga sadamad asuvad kõik Soome lõunarannikul – Sköldviki sadama kaudu veeti eelmisel aastal kokku 19,9 miljonit tonni kaupu, Hamina-Kotka sadamates 14,2 miljonit tonni ja Helsingi sadamates 13,2 miljonit tonni.

Venemaa ja Soome sadamatele järgneb Leedu, kus 2020. aastal veeti sadamate kaudu varasemast marginaalselt rohkem, kokku 56,2 miljonit tonni. Põhikäibe tegi Balti riikide suurim sadam Klaipeda 47,8 miljoni tonniga. Seni lõunanaabrit edestanud Läti sadamad said 2020. aastal mahuliselt suurima tagasilöögi, teenindades eelmise aastaga võrreldes -27,9% vähem kaupu, kokku 44,9 miljonit tonni. Suurima kaubakäibe tegi kokku 23,7 tonniga endiselt Riia sadam (vaatamata ligi 8 miljoni tonnise kogumahuga Venemaa kivisöe transiidi lõppemisele). Riiale järgnesid Ventspils 12,9 miljoni tonniga ja Liepaja 6,6 miljoni tonniga.

Eesti sadamate kaubavedude kogumahud on riikide võrdluses endiselt viimasel kohal. Sadamate pidajatega täpsustatud koguandmetel veeti siinsete sadamate kaudu kokku 37,9 miljoni tonni kaupa, mis oli sisuliselt eelmise aastaga sama maht. Laevade lastimine moodustas 2020. aastal Eesti kaubamahust ligi kaks kolmandikku ehk 25,1 miljonit tonni ja kaupade lossimine 12,8 miljonit tonni.

Tabel 1. Kaubavedu Eesti sadamate kaudu 2019. ja 2020. aastatel (tuhandetes tonnides)

Sadama pidaja	2019	2020	muutus tonnides	muutuse %	osatähtsus 2019 %	osatähtsus 2020 %
AS Tallinna Sadam	19 930	21 327	1 397	7,0%	50,4%	54,9%
sh Paldiski lõunasadam	4 350	3 587	-763	-17,5%	11,0%	9,2%
AS Sillamäe Sadam	10 490	9 488	-1 002	-9,6%	26,5%	24,4%
AS Pärnu Sadam	2 190	1 715	-475	-21,7%	5,8%	4,5%
Kunda Sadam	1 476	1 554	78	5,3%	3,9%	4,1%
Paldiski Põhjasadam	1 402	1 098	-304	-21,7%	3,7%	2,9%
AS Tallinna Bekkeri Sadam	1 017	900	-117	-11,5%	2,7%	2,4%
Vene-Balti Sadam	565	869	304	53,8%	1,5%	2,3%
AS Saarte Liinid	863	838	-25	-2,9%	2,3%	2,2%
AS Miiduranna Sadam	40	40	0	0,4%	0,1%	0,1%
Lehtma Sadam	30	20	-10	-33,4%	0,1%	0,1%
Kokku	38 003	37 849	-154	-0,4%	100,0%	100,0%

Suurima käibega oli Tallinna Sadam, mis suutis keerulistes oludes saavutada viimaste aastate parima veomahu, kokku 21,3 miljonit tonni. Teisel kohal on Sillamäe sadam, kus õnnestus säilitada aasta varem saavutatud ligi 10 miljoni tonni suurune aastane veomaht.

AS Saarte Liinid seisukohalt oli aruandeaasta keeruline, kuna oli kaubagruppe (ümarpuit, hakkepuit) ja sadamaid (Roomassaare, Heltermaa), kus vedude maht vähenes. Samas õnnestus teistes olulistest kaubagruppides (freesturvas, dolomiit) ja sadamates (Virtsu, Rohuküla) saavutada viimaste aastate parimad tulemused. Kokku veeti 838 tuhat tonni kaupa, mis on -2,8% vähem kui eelnenud aastal.

Äriühingu mandril asuvate Virtsu ja Rohuküla sadamate põhikonkurentideks on endiselt Pärnu ja Paldiski. Saarte sadamatest konkureerib Hiiumaal asuv Heltermaa sadam Lehtma sadamaga, Saaremaal asuv Roomassaare aga AS Tallinna Sadam omanduses oleva Saaremaa sadamaga ning eraomanduses oleva Mõntu sadamaga. Saaremaa puhul on konkurent seejuures pigem teoreetiline, sest nii Saaremaa kui Mõntu sadamates on kaubaveo tehnilised võimalused piiratud ja regulaarset kaubavedu ka 2020. aastal ei toimunud.

3.3.2 Reisijate vedu

Reisijate teenindamisel Eesti sadamate konkurentsiasend kaubaveost erinev, kuna suur osa reisijatest saabub siinsetesse sadamatesse, kui sihtkohta. Transiitliikluse osakaal, mis on reisijateveo puhul kaubavedudest väiksem, on tavapäraselt seotud põhiliselt Soomega, vähemal määral ka Rootsi ja Norra turismi, pendelrände ja kaubavahetusega. Sama kehtib üldjuhul ka tähtsamate sadamate kohta Soomes, Rootsis, Venemaal ja Lätis.

AS Tallinna Sadam on sisuliselt turgu valdav ettevõtte ja teenindab kõiki siinseid rahvusvahelisi reisilaevaühendusi. Regionaalsetest sadamatest lähtuvaid regulaarseid rahvusvahelisi reisilaevaliine Eestis ei ole. 2020. aastal puhkenud Covid-19 pandeemia muutis antud segmendis turusituatsiooni täielikult. Tallinna sadamat aasta jooksul läbinud reisijate arv langes 4,323 miljoni reisijani ehk -61,8%. Kruiisiturism peatus täielikult.

Turg kahanes kõikjal - lähimatest konkurentidest teenindas Helsingi sadam 2020. aastal 4,757 miljonit reisijat ehk -60,7% vähem kui aasta varem ja Riia sadam 0,278 miljonit reisijat ehk -67,9% vähem. Eelmistel aastatel Tallinna ja Helsingi sadamate näitajaid toetanud aktiivne tööturu ja ettevõtlusega seotud pendelränne Eesti ja Soome vahel on samuti olulises osas piiratud. Rahvusvahelise laevaliikluse mahtude taastumine on otseses seoses pandeemiat põhjustava viiruse kontrolli alla saamisega ning sõltub kõigi siht- ja lähteriikide olukorrast. Tõenäoliselt toimub see järkjärgult alates 2022. aastast.

AS Saarte Liinid on omakorda turgu valdavaks ettevõtteks siseriiklikel laevaliinidel toimuva reisijateveo teenindamisel. Ettevõtte täidab riiklikku tellimust parv- ja liinilaevadega toimuva avaliku liiniveo tingimuste tagamisel ja reaalne konkurents antud segmendis puudub. Sarnaselt rahvusvahelistele reisilaevauhendustele muutis Covid-19 pandeemia ka siseriikliku liikumist. 2020. aastal teenindati AS Saarte Liinid sadamates liinipõhiselt kokku 2,174 miljonit reisijat (lahkuvate ja saabuvate reisijate koguarvestuses 4,348 miljonit reisijat) mis on 16,6% vähem, kui aasta varem. Erinevalt rahvusvahelisest liiklusest oli kriisi mõju siin oluliselt väiksem, kuna ettevõtlusega seotud liiklusmahud säilitasid oma senise taseme. Samuti kompenseeris rahvusvahelistest liikumispirangutest tingitud nõudluse vähenemise aktiivne siseturism 2020. aasta II poolaastal.

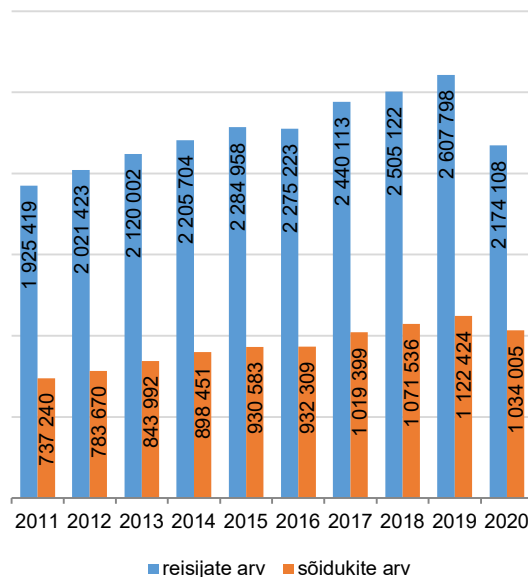
Pandeemiaga alanud kriis mõjutab siseriiklikku laevaliiklust samuti pikemaajaliselt ja käesoleva aruande koostamisel on selge, et 2021. aastal tuleb arvestada viiruse leviku järgnevate lainetega ning võimalike siseriiklike liikumispirangutega. Turu ja veomahtude järkjärgulist taastumist võib ka siin eeldada alates 2022. aastast.

4. TEGEVUSTULEMUSED

4.1 Reisijate ja sõidukite arv teenindatud liinidel

2020. aastal tagati AS Saarte Liinid sadamate kaudu liiklus kokku 12 avalikul regionaalsel laevaliinil, mille kaudu peeti ühendust Saaremaa, Hiiumaa, Muhu, Vormsi, Kihnu, Ruhnu, Abruka, Manilaiu ja Piirissaare saartega. Ettevõttele poolt omandatud Papissaare ja Vikati sadamate rekonstrueerimistööd lõpetatakse põhimahus 2021. aastal ning siis lisandub siia loetelusse ka Vilsandi saart teenindav liin. Lisaks haldab AS Saarte Liinid Naissaare sadamat, mille kaudu peetakse mandriga ühendust kommertsalustel tegutsevate laevaliinidega. Nagu eelnevalt viidatud, siis mõjutas ettevõtte 2020. aasta majandustulemusi üle maailma levinud Covid-19 pandeemia. Sellega kaasnenud liikumispirangud ja eriolukord muutsid oluliselt siseriiklike laevaliinide reisijate- ja sõidukite liikumise trende. Kas muutused on ajutised või mõnes osas ka alalised, see selgub paari järgneva aasta jooksul.

Liinilaevadel teenindatud reisijate ja sõidukite arv
AS Saarte Liinid sadamad kokku 2011-2020

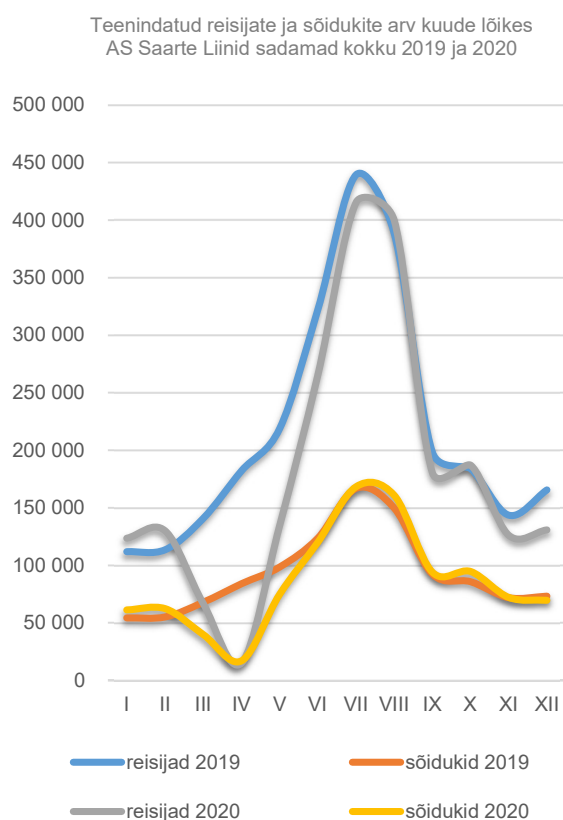

AS Saarte Liinid sadamaid läbinud liinilaevade reisijate arv langes 2020. aasta kokkuvõttes tagasi 2014. aasta tasemele, sadamates teenindati kokku 2,174 miljonit reisijat. Reisijate koguarv kahanes aastaga -433,7 tuhande reisija võrra ehk -16,63%. (2019. aastal teenindati 2,608 miljonit reisijat, kasv aastaga +102,7 tuhande reisija võrra ehk +4,1%). Äriühingu sadamates teenindatud sõidukite arv kahanes aruandeaastal samuti, kuid vähemal määral. 2020. aastal teenindati kokku 1,034 miljonit sõidukit, mis on -88,4 tuhat sõidukit ehk -7,88% vähem, kui aasta varem. (2019. aastal teenindati kokku 1,122 miljonit sõidukit, kasv aastaga +50,9 tuhande sõiduki võrra ehk +4,7%). Sõidukite koguarvu suhteliselt väiksem langus võrreldes reisijatega on samuti seotud konkreetse Covid-19 pandeemia mõjudega. Liikumispirangud ja regionaalsed eriolukorrad vähendasid olulisel määral eelkõige busside ja teiste ühissõidukitega liiklejate, sealhulgas suveperioodil tavapäraselt suurt osakaalu omavate grupituristide arvukust liinidel veetud reisijate hulgas.

Reisijate ja sõidukite kogumaht ning nendega seotud muutused tulenevad endiselt kahelt suuremalt liinilt:

- Kuivastu-Virtsu liinil veeti 2020. aastal 1,409 miljonit reisijat (kahanemine aastaga -365,0 tuhande reisija võrra ehk -20,6%) ja 692,9 tuhat sõidukit (kahanemine aastaga -76,5 tuhande reisija võrra ehk -9,9%)
- Heltermaa-Rohuküla liinil veeti 2020. aastal 0,567 tuhat reisijat (kahanemine aastaga -55,3 tuhande reisija võrra ehk -8,9%) ja 270,0 tuhat sõidukit (kahanemine aastaga -6,9 tuhande reisija võrra ehk -2,5%)

Nimetatud põhiliinidel veetud reisijate arv kokku moodustas aruandeaastal 90,9% kõigist AS Saarte Liinid poolt teenindatud reisijatest, teistel liinidel teenindati 9,1% reisijatest. 2019. aastal olid samad näitajad 91,9 % ja 8,1%. Sõidukite arv Kuivastu-Virtsu ja Heltermaa-Rohuküla liinidel moodustas eelmisel aastal kokku 93,1% ja teistel liinidel kokku 6,1% kõigist teenindatud sõidukitest. 2019. aastal olid samad näitajad vastavalt 93,2 % ja 6,8%.

Äriühingu sadamaid läbivate reisijate ja sõidukite teenindusmahud on väga sesoonsed, muutudes kuude lõikes oluliselt. Seejuures on sesoonsus sõidukite puhul võrreldes reisijateveoga mõnevõrra väiksem kuna ühissõidukitega liiklejate arv kasvab suveperioodil oluliselt. Näitajaid mõjutab ka see, et väiksematele saartele sõidukeid regulaarselt ei veeta.

Sesoonsuse muster ise on aastate lõikes praktiliselt sama ning nii reisijate kui sõidukite põhimaht jäävad II ja III kvartalisse. Ülevedude tippkuul juulis ületab reisijate veomaht näiteks veebruari neljakordselt. Aruandeaastal teostati perioodil aprillist-septembrini kokku 56,4% kõigist äriühingu sadamates aasta jooksul teenindatud liinireisidest. Samal ajavahemikul üleveetud reisijate arv moodustas 64,8% aasta jooksul sadamaid läbinud inimeste kogumahust ning sõidukite osakaal 61,4% äriühingu sadamate kaudu aasta jooksul veetud sõidukite koguarvust. Sõidukite liiklusmahtude väiksem sesoonsus tuleneb otseselt ettevõtlusega seotud veokite liiklusest, mille näitajad kõiguvad kuude lõikes oluliselt vähem.

Covid-19 pandeemia täiendavad mõjud avaldusid aruandeaastal kuude lõikes kõigil liinidel. Märtsist maini kehtinud regionaalsete piirangute mõju oli otsene: kui märtsis vähenes reiside maht liinidel kokku -13%, sõidukite arv -41% ja reisijate arv -53%; siis kogu aprilli kestnud piirangutega vähenes reiside maht koguni -39%, sõidukite arv -80% ja reisijate arv -92%.

Piirangud ja eriolukord lõpetati valitsuse otsusega mai keskel ning juuli ja august tõid mõnevõrra ootamatult siseturismist tingitud rekordid suvekuude veomahtudes. Sügisel alanud pandeemia teise laine mõjud ilmnusid aasta lõpuks siiski uuesti. Novembris vähenes reisijate arv liinidel võrdluses eelmise aastaga taas -12% ja detsembris koguni -21%.

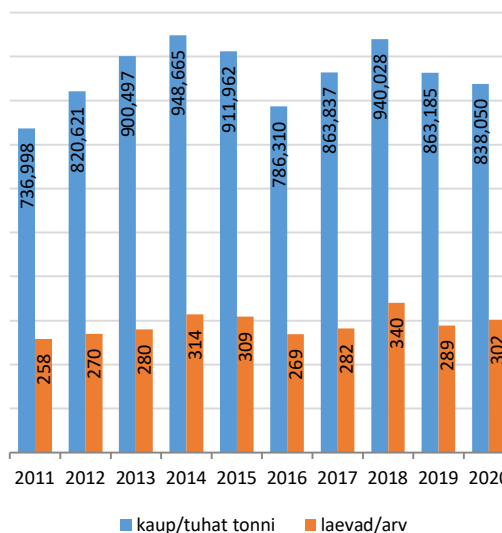
4.2. Kaubavedude ja kommertsaluste teenindamine

Kaubavedude teenindamisel osutus Covid-19 pandeemia mõju 2020. aastal kardetust väiksemaks ning AS Saarte Liinid sadamates aruandeaastal teenindatud kaupade kogumaht oli kokku 838,1 tuhat tonni vähenedes aastaga -25,1 tuhande tonni võrra ehk -2,5%. Arvestades eelnevatel aastatel siinsete kaupade sihtturgudel toimunud muutusi, võib antud tulemust pidada pigem heaks.

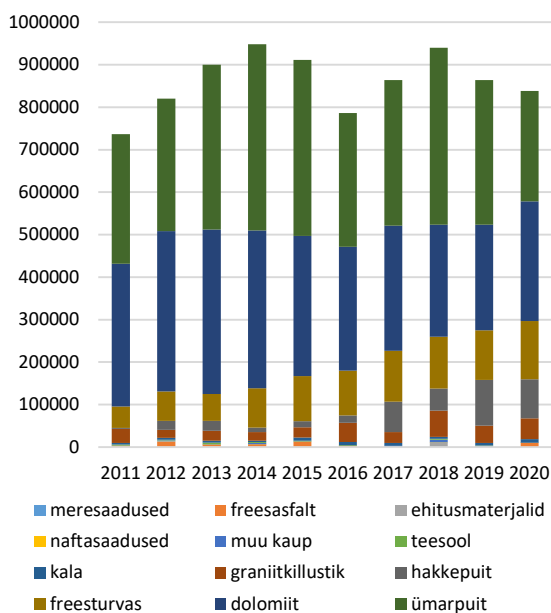
AS Saarte Liinid sadamates aruandeaasta jooksul laaditud kaupade kogumaht vähenes teist aastat järjest kokku -44,3 tuhande tonni võrra ehk -5,4% samas kui lossitud kaupade kogumaht kasvas +19,2 tuhande tonni võrra ehk +39,6%.

Kaubaveo põhiliseks mõjutajaks oli ümarpuidu ekspordimahtude jätkuv kahanemine, mille tingis looduskahjudega kaasnenud Kesk-Euroopa madala kvaliteediga puidu pakkumise kasv ja hinnalangus. Ümarpuidu hinnalangus 2020. aasta II pooles küll peatus, kuid paberipuidu väljavedu vähenes aastate võrdluses kokku -79,8 tuhande tonni võrra ehk -23,4%. Kokku veeti AS Saarte Liinid sadamate kaudu ümarpuitu aastaga vaid 259,9 tuhat tonni, mis on viimase 10 aasta kõige kehvem tulemus. Lisaks vähenes aruandeaastal -16,8 tuhande tonni võrra ehk -15,4 % ka hakkepuidu eksport, mida veeti kokku 91,8 tuhat tonni. Samas on siin tegemist AS Saarte Liinid tegevusaja paremuselt teise tulemusega. Antud kaubagrupi liikumine on seotud kütteperioodi algusega sihtturgudel ja osa kaubakogusest nihkus uude aastasse, tuues 29,9 tuhande tonniga rekordilise kuumahu 2021. aasta jaanuaris.

Teenindatud kaupade maht ja kaubalaevade arv
AS Saarte Liinid sadamates 2011-2020

Aasta jooksul teenindatud kaupade jaotus tonnides
AS Saarte Liinid sadamad kokku 2011-2020

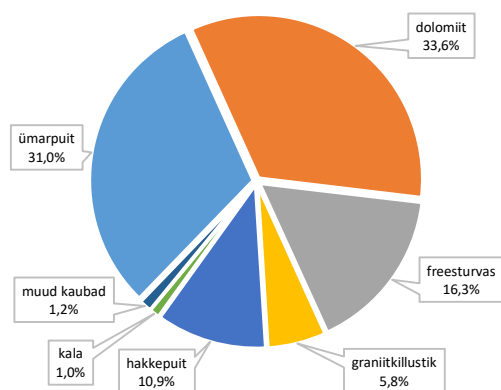

Viimaste aastate parim tulemus saavutati 281,9 tuhande tonniga dolomiidi väljaveol, kasv moodustas aastate võrdluses 33,4 tuhat tonni ehk +13,4%. Rekordiline maht saavutati freesturba ekspordil, mida veeti kokku 136,7 tuhat tonni, kasv aastaga +20,1 tuhat tonni ehk 17,3%.

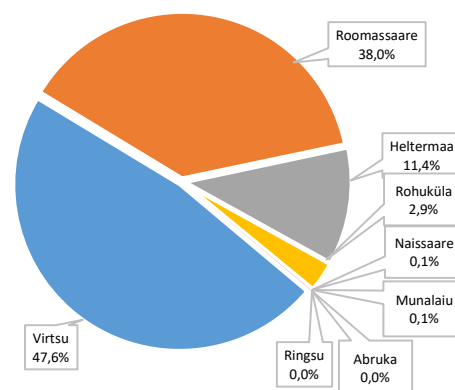
Lisaks headele tulemustele dolomiidi ja freesturba teenindamisel aitasid aruandeaasta suurt ümarpuidu koguste langust kompenseerida lossitud kaupade mahud. Saartel asuvatele taristuobjektidele veeti kokku 48,7 tuhat tonni graniitkillustikku, aastase kasvuga +8,4 tuhande tonni võrra ehk +20,9%, ning peale mõne-aastast pausi ka freesafalti, kokku 9,3 tuhat tonni. Äriühingu tegevusaja rekordtulemus tehti sadamates lossitud kala koguses, kokku 8,6 tuhat tonniga ja aastase kasvuga 3,4 tuhande tonni võrra ehk +63,6%. Teiste vähemoluliste kaubagruppide osas olid majandusaasta tulemused eelmiste aastatega võrreldes sarnased.

Sadamate lõikes baseeruvad kaubaveo mahud sarnaselt eelnevatele aastatele Virtsu sadamal, kus veeti 398 515 tonni kaupa (2019.aastal 358 770 tonni), Roomassaare sadamal, mille kaudu veeti 2020. aastal 318 558 tonni kaupa, (2019. aastal 358 072 tonni), Heltermaa sadamal, kus veeti 95 276 tonni kaupa (2019.aastal 128 582 tonni) ja Rohuküla sadamal, kus veeti 24 260 tonni erinevaid kaupu (2019.aastal 17 365 tonni). Kui Roomassaare on kaotanud eelkõige ümarpuidu mahus, siis Heltermaal on mahtude vähenemine ajutine ja seotud kaubakai rekonstrueerimisega avaliku liiniveo tarbeks.

Kaubakäibe jaotus liikide lõikes
AS Saarte Liinid sadamad kokku 2020

Kaubakäibe jaotus AS Saarte Liinid sadamate vahel
2020. aastal (tonnides; %)

AS Saarte Liinid poolt teenindatavatest kaupadest on suurim kasvupotentsiaal kergetel puistekaupadel, eelkõige hakkepuidul ja freesturbal. Lääne-Eestis ja saartel on piisavalt vähe kvaliteetset metsaressurssi, millest toodetava puiduhakke ja -graanulite nõudlus Skandinaavia turul püsib. Samas regioonis asuvad ka aktiivsete kaevandamislubadega turbamaardlad, mille kasutusperiood kestab veel vähemalt 20 aastat. Samas tuleb arvestada, et antud kaubagruppide ekspordimahte võivad perspektiivis mõjutada Euroopa Liidu regulatsioonid. Piirangute seadmine on tõenäoline nii fossiilse kui ka puudul põhineva tootmise toorme kasutamisel.

AS Saarte Liinid arvestab kirjeldatud trende kindlasti ka lähitulevikus kaubavedude teenindamiseks suunatavate investeeringute kavandamisel. Enamiku Eestist eksporditavate toormeliikide puhul on võimalik neid olulisel määral väärindada ning regionaalselt on otstarbekas luua võimalused sellisteks tegevuseks just sadamates.

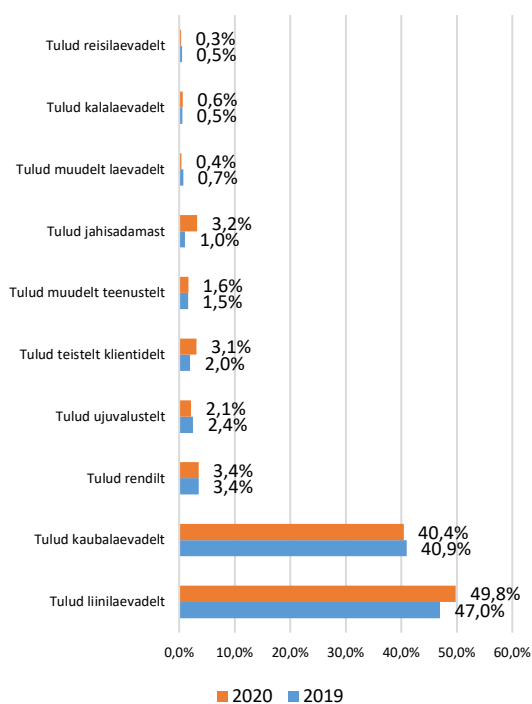
Lisaks avalikku liinivedu teenindanud parvlaevadele, sadamates baseeruvatele riiklike ametite alustele, lootsilaevadele teenindasid äriühingu sadamad 2020. aastal kokku 1 395 alust, mis on +448 võrra ehk +47,3% rohkem, kui eelnenud aastal. Kasv põhines eelkõige püügipiirkondade tõttu Roomassaares, Virtsus ja Rohukülas baseerunud kalalaevadel ning Heltermaal ja Rohukülas peatunud riiklike veeteede süvendamisega seotud alustel.

SL Marinas nime all turustatavates AS Saarte Liinid väikelaevasadamates teenindatud aluste koguarv kasvas. Kokku külastas aruandeaastal ettevõtte poolt hallatavaid väikelaevasadamaid 7 060 alust 23 922 inimesega pardal. 2019. aastal oli aluseid 6 434 ja inimesi 22 699. Antud segmendis osutusid Covid-19 pandeemiaga kehtestatud rahvusvahelised piirangud kasvu toetavaks kuna suve teine pool oli Eestis siseturismi ning sealhulgas ka mereturismi valdkonnas väga aktiivne.

4.3 Tulud ja kulud

Tulud: AS Saarte Liinid 2020. aasta tulude maht oli ettevõtte senise tegevusaja suurim, kokku 9,019 miljonit eurot. Eelmise aastaga võrreldes kasvasid äriühingu tulud kokku +443,9 tuhande euro võrra ehk +5,2%. Suurima osatähtsusega on müügitulud, moodustades kokku 6,988 miljonit eurot ehk 77,8% kogutuludest. Teenuste müügi maht kasvas aastaga kokku +387,5 tuhande euro võrra ehk +5,9%. Kasvu tagas põhiosas liinilaevade teenindamine, kus tulud kasvasid vaatamata reisijate koguarvu vähenemisele suursaarte liinide reisijatasude ühtlustamise ja väikesaarte uute liinistasude tulemusel +382,8 tuhande euro võrra ehk +12,5%. Samas kasvas ka tänu kokkuleppele täiendavate laadimisteenuste osutamiseks Virtsu sadamas tulu kaubalaevade teenindamiselt kokku +125,1 tuhande euro võrra ehk +4,6%. Äriühingu suuruselt teine tulugrupp on sihtfinantseerimise tulu kogusummas 1,918 miljonit eurot, mis kasvas aastate võrdluses +38,0 tuhande euro võrra ehk 2,0%. Muud äritulud, mille aruandeaastal moodustasid vana ujuvsüvendaja müügitulu ja erinevad leppetrahvid oli kokku 113,9 tuhat eurot, kasvasid +18,4 tuhande euro võrra, ehk +19,3%.

Müüdud teenuste osatähtsus kliendigruppide lõikes
AS Saarte Liinid 2020 ja 2019 (%)

Tululiikide lõikes oli aruandeaastal AS Saarte Liinid sadamates suurima osakaaluga põhitegevus, sealhulgas sildumisteenuste osutamine kokku 3,654 miljoni euro ulatuses ehk 52,3% müügituludest ning reisijatasude, laadimise ja lossimisega seotud tulud kokku 2,744 miljoni euro ulatuses ehk 39,3% müügituludest. Teiste tulugruppide osakaal müügituludes on oluliselt väiksem ning nende mõju äriühingu majandustulemile vähem olulisem.

Tabel 2. AS Saarte Liinid müügitulu jaotus riikide vahel aastate võrdluses 2011-2020. (eurodes).

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Eesti	3 607 852	3 886 018	4 045 490	4 444 314	4 594 683	4 374 587	5 048 573	5 411 747	5 559 742	6 011 011
Soome ja Skandinaavia	410 770	455 061	487 976	599 728	432 729	341 436	411 228	567 295	613 068	543 753
sh Soome								247 846	235 439	200 720
sh Rootsi								219 109	222 449	200 479
sh Taani								100 340	152 731	138 972
sh Norra								0	2 449	3 581
Saksamaa	298 953	341 224	334 348	325 899	357 919	364 339	366 892	204 364	206 800	215 377
Holland	49 983	57 011	76 036	127 026	166 772	152 194	154 188	164 670	164 761	178 705
Poola					45 932	21 308	34 202	53 028	33 624	28 673
Läti						16 202	18 150	38 192	4 205	4 705
Muud riigid								32 769	18 607	6 082
müügitulu kokku	4 741 327	4 945 864	5 498 982	5 600 051	5 272 083	5 270 066	7 008 609	6 472 064	6 600 808	6 988 305
siseturu osakaal	76,1%	78,6%	73,6%	79,4%	87,2%	83,0%	72,0%	83,6%	84,2%	86,0%

AS Saarte Liinid teenuste müük põhineb koduturul, mis moodustas 2020. aastal 86,0% müügituludest. Põhiline tulu teeniti sadamateenuste osutamisel siseriiklikele parv- ja liinilaevadele, väiksemas mahus teistele laevadele ja sadamate teenuseid kasutavatele klientidele. Siseturu osakaalu kasv on osaliselt seotud liinilaevade tasude korrigeerimisega. 2020. aastal ühtlustas AS Saarte Liinid reisijatasu kõigil suurematel avalikel liinidel, millega kaasnes tasude osaline tõstmine ja müüginäitajate kasv.

Siseturu müüki toetas ka uute baassadamatasude kehtestamine väiksematel liinidel järgmisteks lepinguperioodideks. Eksporditulu määratlemisel lähtutakse kaubalaevade osas sadamate teenuseid kasutanud agenteerimisettevõtete poolt edastatud andmetest kauba sihtriikide kohta, kalalaevade puhul aga laevade lipuriikidest. Ekspordi osakaal on aastate võrdluses vähenenud eelkõige seoses Skandinaavia ja Soome suunal toimuva ümarpuidu väljaveo kahanemisega. Saksamaale suunatud dolomiidi ekspordi maht püsib rahuldaval tasemel ja lähiaja suurim kasvupotentsiaal on endiselt erinevatel puistekaupadel (freesturvas, hakkepuut, tee-ehitusmaterjalid).

Kulud: AS Saarte Liinid kulud moodustasid 2020. aastal kokku 8,206 miljonit eurot, kasvades aastaga +493,7 tuhande euro võrra ehk +6,4%. Äriühingu kulud jäid põhilistel kirjetel kavandatud mahtude piiresse, kuid varieerusid erinevate suuremate kulugruppide lõikes oluliselt. Eelarve ületati üldjuhul neil kirjetel, kus täiendavaid kulusid tuli teha täiendava tulu teenimiseks 2019. aastal moodustasid AS Saarte Liinid tegevuskulud kokku 7,713 miljonit eurot, kasvades aastaga +205,2 tuhande euro võrra ehk +2,7%.

AS Saarte Liinid kuludest oli aruandeaastal suurima osatähtsusega (39,9%) põhivarade kulum kokku summas 3,265 miljonit eurot, kasvades aastaga +180,9 tuhande euro võrra ehk +5,9%. Kasv tulenes majandusaastal teostatud uutest investeeringutest ja varem rekonstrueeritud ja ehitatud põhivara arvele võtmisest. 2019. aastal oli äriühingu põhivarade kogukulum 3,084 miljonit eurot, kasvades aastaga +155,9 tuhande euro võrra ehk +5,3%.

Osatähtsusele teisele kohale (31,7%) jäid kulude seas aruandeaasta tööjõukulud kokku summas 2,823 miljonit eurot, kasvades aastaga +153,8 tuhande euro võrra ehk +6,2 %. Kulude kasvu mõjutasid põhiosas AS Saarte Liinid juhtkonnas toimunud muudatused. Aruandeaastal valiti nii uus nõukogu kui uus juhatuse koosseis, mis asus ametisse uute tingimustel. 2019. aastal olid äriühingu tööjõukulud kokku 2,446 miljonit eurot, kasvades aastaga +99,7 tuhande euro võrra ehk +4,2 %.

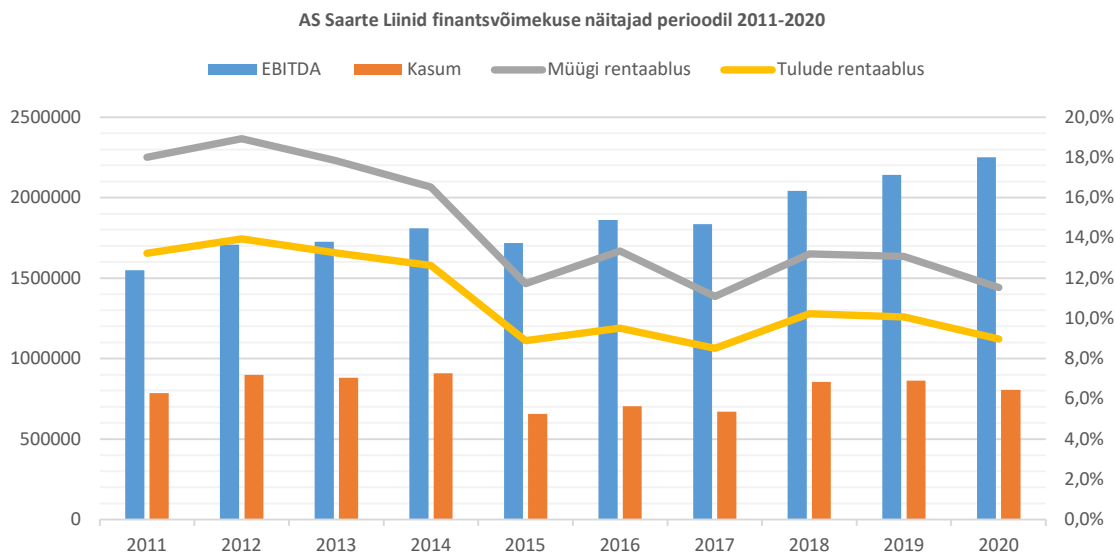
Suuruselt kolmanda (27,1%) olulise kulugrupi kokku summas 2,147 miljonit eurot moodustasid 2020. aastal ettevõtte põhitegevuseks vajalike kaupade, materjali ja teenustega seotud kulud ja mitmesugused tegevuskulud kokku, mis kasvasid aastaga kokku +56,9 tuhande euro võrra ehk +2,7%. Tegevuskulude kasv on eelkõige seotud täiendavate allhankekuludega laadimisteenuse korraldamiseks Virtsu sadamas. 2019. aastal olid kaupade, materjali ja teenuste ja mitmesugused tegevuskulud kokku 2,090 miljonit eurot, kasvades aastaga kokku +55,5 tuhande euro võrra ehk +2,7%.

Seoses kompromisskõikuleppe saavutamise ja vaidluses võlgnikuga kandis AS Saarte Liinid majandusaastal erakorralise kuluna maha 89,4 tuhande euro suuruse osa Väinamere Liinid OÜ viivisnõudest.

4.4 Kasum, kasumimarginaal ja EBITDA

AS Saarte Liinid puhaskasum oli 2020. majandusaastal 813,4 tuhat eurot, kahanedes aastaga +49,7 tuhande euro võrra ehk +5,7%. Ettevõtte kasumimarginaal oli aruandeaastal müügituludega võrreldes 11,6% ning tuludega võrreldes 9,1%. 2019. aastal oli äriühingu puhaskasum 863,1 tuhat eurot, kasvades aastaga +7,8 tuhande euro võrra ehk +0,9% ning kasumimarginaal müügituludega võrreldes 13,1% ja tuludega võrreldes 10,1%.

Äriühingu tootluse hindamisel ja võrdlemisel tuleb kindlasti märkida Covid-19 pandeemiaga seotud erakorraliste asjaolude olulist mõju majandusaasta tulemustele. 2020. aastal jäi AS Saarte Liinid kasumiplaan täitmata eelkõige eriolukorrast tingitud liinilaevade reisijate mahu olulise vähenemise tõttu, millega kaasnes ka prognoositud reisijatasude alalaekumine. Lisaks korrigeeriti äriühingu tulemusnäitajaid varasemate majandusaastate nõuete allahindluse võrra. Mõlema erakorralise asjaolu kogumõjul vähenes aruandeaasta reaalne tulemus kuni 300 tuhande euro võrra.

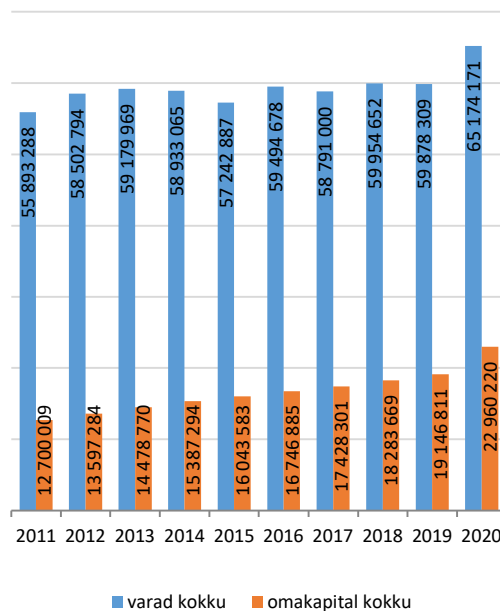

AS Saarte Liinid majandustegevuse efektiivsus on samas tervikuna stabiilne. AS Saarte Liinid EBITDA (kasum ilma sihtfinantseerimist arvestamata enne intressitulu ja -kulu, tulumaksu ja kulumit) oli 2020. aastal kokku 2,221 miljonit eurot, kasvades aastaga +81,4 tuhande euro võrra ehk +4,3 %. AS Saarte Liinid EBITDA oli 2019. aastal kokku 2,140 miljonit eurot, kasvades aastaga +98,4 tuhande euro võrra ehk +4,8 %

4.5 Varade tootlus

AS Saarte Liinid puhul mõjutab teenuste hinnastamist ning seeläbi ka investeeringute tasuvust ja tootlust regionaalpoliitiliste ning avaliku huviga seotud tegevuseesmärkide täitmine, sealhulgas ka majanduslikult mittetasuvate, kuid riiklikult oluliste väikesadamate haldamine. Äriühingu varade madal tootlus tuleneb olulisel määral sihtfinantseeringute suurest osakaalust avaliku teenuse tagamiseks tehtud investeeringute rahastamisel ning mida hinnastamisel liinivedude kulude optimeerimiseks seni ei arvestata. Riigil tuleb AS Saarte Liinid omanikuna lähiaastatel teha olulised riigisisese liiniveo rahastamist puudutavad otsused kuna on selge, et tulevikus väheneb sihtfinantseeritud investeeringute osakaal olulisel määral. Seega muutub omatulu teenimine avaliku liiniveo hinnastamisel järjest olulisemaks ja põhivarade taastootmiseks vajalik kapitalikulu peab kindlasti kajastuma regionaalseid ühendusi teenindavate sadamate teenuste hindades, töstes baassadama- ja reisijatasud vabaturumääradega võrreldavale tasemele.

Varade mahu ja Omakapitali muutus aastate lõikes
AS Saarte Liinid 2011-2020

Tootlust mõjutab ka see, et uute varade kapitalikulu jõuab lepingulistesse hindadesse ajalise viivitusega. AS Saarte Liinid varade tootlus langes peale uusi investeeringuid (kasum jagatud perioodi lõpu varade mahuga) 2020. aastal 1,25% tasemele. Võrreldes eelnenud 2019. aasta 1,44% suuruse näitajaga ollakse sisuliselt küll samal tasemel, kuid tegemist endiselt ka taristuettevõtte jaoks väga madala näitajaga.

AS Saarte Liinid omakapitali ühekordne kasv aruandeaastal on seotud äriühingu omanikku esindav majandus ja taristuministri otsusega aktsiakapitali suurendamiseks 3,0 miljoni euro võrra. Aktsiakapitali suurendamise ostus tehti ühe otsusena Vabariigi Valitsuse meetmetest Covid-19 pandeemiast ettevõtluskeskkonnale tulenevate negatiivsete mõjude vähendamiseks. AS Saarte Liinid puhul on tegemist kaudse meetmega, ettevõtte ise abi ei vajanud. Kogu rahalise sissemaksena lisandunud aktsiakapital investeeritakse Roomassaare sadama laiendusse.

5. INVESTEERINGUD, SOETUSED JA ARENGUVÄLJAVAATED

2020. aastal investeeris AS Saarte Liinid uute infrastruktuuriobjektide väljaehitamisse, olemasolevate objektide parendamisse, seadmete soetamisse ning uuringutesse ja projekteerimisse kokku 4,858 miljonit eurot, mis oli +1,392 miljoni eurot ehk +40,2% rohkem, kui 2019. aastal, mil investeeriti kokku 3,466 miljonit eurot. Investeeringute mahu suurenemine oli seotud Euroopa Liidu rahastamisperioodi 2014-2020 vahenditest toetatud projektide lõpetamisega. 2020. aasta suurimad investeeringud tehti sarnaselt varasemale Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi ja Regionaalfondi vahendite arvelt, lisaks reinvesteeriti aasta jooksul äriühingu poolt teenitud omavahendid.

Rahaliste vahendite paigutamise sihtotstarbed olid järgmised:

- **Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi vahenditest:** 2020. aastal jätkati projekti „Avaliku liiniveo teenindamiseks riigi sadamate rekonstrueerimine“ raames töödega kolmel objektil. Kihnus on lõpetamisel kai nr. 1 rekonstrueerimine objekti kogumaksumusega 1,082 miljonit eurot, millest 2020. aastal teostati töid kokku 731,2 tuhande euro eest. Papisaares on pooleli sadama rekonstrueerimine koos veete süvendamisega objekti kogumaksumusega 900,0 tuhat eurot, millest 2020. aastal teostati töid kokku 612,0 tuhande euro eest. Vikati sadama rekonstrueerimine lõpetati ja tööde kogumaksumuseks kujunes 561,9 tuhat eurot. ja Papissaare sadamates toimusid aruandeaastal investeeringute ja hankemenetluste ettevalmistavad tegevused. Projekti „Rohuküla ja Heltermaa sadama täiendava kaldarambi rajamine“ raames toimusid tööd kahel objektil. Heltermaa sadam kai nr 3 rekonstrueerimine on tänase seisuga lõpetatud, objekti kogu-maksumuseks on 1,101 miljonit eurot, millest aruandeaastal teostati töid kokku 930,2 tuhande euro eest. Rohuküla kai nr 7 on samuti aruande koostamise ajaks valmis objekti kogumaksumusega 956,7 tuhat eurot, millest aruandeaastal teostati töid kokku 856,9 tuhande euro eest.
- **Euroopa Liidu Regionaalfondi Interreg Eesti-Läti programmi projekti „EstLat Harbours II“** raames alustati ettevalmistusi Sõru sadama osaliseks rekonstrueerimiseks, kuid investeeringuid veel ei teostatud.
- **Ettevõtte omavahenditest ja laenude arvelt rahastatud projektid:** 2019. aastal teostati omavahendite ja laenu arvelt põhivaraga seotud investeeringuid kokku 1,161 miljoni euro ulatuses. Aruandeaasta suurimateks omavahendite arvelt teostatud investeeringuteks olid:
 - Sviby sadama kaide rekonstrueerimine 326,7 tuhande euro eest,
 - Sadamate e-logiraamatu arendamine videovalvesüsteemide kaasajastamine 109,5 tuhande euro eest
- **Laenude põhiosa tagasimakseid** teostati 2020. aastal 753,3 tuhande euro ulatuses.

Euroopa Liidu struktuurfondide rahastamisperioodi 2014-2020 Ühtekuuluvusfondi projekti „Avaliku liiniveo teenindamiseks riigi sadamate rekonstrueerimine“ elluviimisel pöörati 2020. aastal põhitähelepanu projekti raames kavandatud tööde mahtude ja seotud hangete täpsustamisele ning tööde lõpetamisele. AS Saarte Liinid objektidele eraldatud toetuse kogumaht on 10 000 000 eurot, mille täies mahus rakendamiseks muutis valitsus kehtivat riiklikku transpordi investeeringute kava, lisades sinna Vilsandi saare ühenduse tagamiseks vajalikud Papissaare ja Vikati sadamad, Saare maakonnas ning regionaalsete sadamate korrashoiuks vajaliku uue ujuvsüvendaja soetamise. Heltermaa ja Rohuküla sadamate varurampide ehitamine eraldati Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) ettepanekul esialgselt projektist. Aruande aasta lõpuks on tööd põhimahus lõpetatud kõigil olulistel

objektidel. Käesoleva aruande koostamiseks on valminud ja katsetused läbinud Heltermaa kui Rohuküla kaid ja varurambid, samuti on kasutuses Vikati sadama kai. Covid-19 pandeemiast tingitud liikumispiirangud ja logistilised erilahendused on mõnevõrra nihutanud Kihnu kai nr 1 ja Papissaare sadama tööde lõpptähtaega, kuid aktiivseks navigatsioonihooajaks lõpetatakse tööd ka neil objektidel.

Euroopa Liidu struktuurfondide rahastamisperioodi 2014-2020 Ühtekuuluvusfondi projekti „Avaliku liiniveo teenindamiseks riigi sadamate rekonstrueerimine“ elluviimisel pöörati 2020. aastal põhitähelepanu projekti raames kavandatud tööde mahtude ja seotud hangete täpsustamisele ning tööde lõpetamisele. AS Saarte Liinid objektidele eraldatud toetuse kogumaht on 10 000 000 eurot, mille täies mahus rakendamiseks muutis valitsus kehtivat riiklikku transpordi investeeringute kava, lisades sinna Vilsandi saare ühenduse tagamiseks vajalikud Papissaare ja Vikati sadamad, Saare maakonnas ning regionaalsete sadamate korrashoiuks vajaliku uue ujuvsüvendaja soetamise. Heltermaa ja Rohuküla sadamate varurampide ehitamine eraldati Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) ettepanekul esialgselt projektist.

2021. aasta jooksul investeeritakse projekti esialgse kava kohaselt 7,549 miljonit eurot. Suurima sihtfinantseeritud objektina on kavas Euroopa Liidu Regionaalfondi Interreg Eesti-Läti programmi projekti „EstLat Harbours II“ raames kavandatud Sõru sadama kai nr 3 rekonstrueerimine kogumaksumusega 450,0 tuhat eurot, millest toetus moodustab 332,2 tuhat eurot. Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi vahenditest jätkatakse projekti „Avaliku liiniveo teenindamiseks riigi sadamate rekonstrueerimine“ raames töid Paissaare sadamas, kus on kavas välja ehitada liiniveo teenindamiseks vajalik hoone koos sadamaalaga. Tööde esialgseks maksumuseks on kavandatud 380,0 tuhat eurot, toetuse osakaal selgub varasemate sama projekti objektide kokkuvõtetest.

Suurimaks kavandatud üksikobjektiks on 2021. aastal Roomassaare kai nr 1 laiendamine, mille eeldatav kogumaksumus koos süvendustöödega on 3,0 miljonit eurot, ning mida rahastatakse aruandeaastal läbiviidud aktsiakapitalis suurendamise arvel. Teiseks suuremaks investeeringuobjektiks on Kuivastu sadamasse kavandatud tootmishoone esialgse maksumusega 750,0 tuhat eurot, mida rahastatakse vajadusel laenuvahendite arvelt.

6. KVALITEEDI- JA KESKKONNAJUHTIMINE

AS Saarte Liinid majandustegevuse ja rekonstrueerimistöde mõju sadamate lähiümbruse elustikule ning keskkonnale on üldjuhul väike. Ettevõtte poolt peetavates sadamates on tegemist pikka aega kasutusel olnud sadamakohtadega ja keskkond on sellega kohanenud. Sadamate rekonstrueerimisel on pigem püütud luua paremaid tingimusi kaldaala ja veestiku kaitseks. Kõigi oluliste arenguprojektide elluviimisel on AS Saarte Liinid tellinud keskkonnamõju hinnangud (KMH) vastavalt seadusandluses ettenähtud nõuetele.

Regulaarselt uuritakse ja kontrollitakse nii sadamate olemasoleva kui kavandatava tegevuse keskkonnamõju ning selle vähendamiseks vajalikke võimalikke alternatiivlahendusi. Senise seirekogemuse baasil võib öelda, et AS Saarte Liinid sadamates kaasneb märkimisväärne keskkonnamõju üldjuhul ainult rekonstrueerimisega seotud süvendamis- ja kaadamistöödest, samas on sadamate akvaatoriumites süvendamisel teiseldatavat pinnas regioonile iseloomulik, peamiselt peene fraktsiooniga muda või savimuda, ning sellega ei kaasne täiendavat reostust. Sadamate piirkonna elustik, mida rekonstrueerimise käigus mõjutatakse, taastub peale tööde lõpetamist ja ala stabiliseerumist. Ehituse perioodil ja sadamate hilisemas eksploatatsioonis kehtib põhimõte „saastaja maksab“.

AS Saarte Liinid sadamate rekonstrueerimisel ja eksploatatsioonil jälgitakse parimaid võimalikke tehnika ja tehnoloogia nõudeid. Kui ehitustegevuse, süvendamise ja hilisema eksploatatsiooni käigus selgub mingi erilise ohuga avariiline olukord (reostus, torm), tegevus peatatakse ja võetakse kasutusele meetmed, et oht saaks kõrvaldatud. Nõuded saastamise vältimiseks ja vastutus õnnetuse korral on

kirjalikult fikseeritud töövõtu – või liinilepingutes. Sadamate rekonstrueerimisel kasutatav parim võimalik tehnika ja tehnoloogia on keskkonnasõbralikud, senised arendused sadamates on võimaldanud tuua teenindavatele liinidele keskkonna- ja energiasäästlikumad, ökonoomsemad ning suurema mahutavusega laevad. Efektivsemad ja säästlikumad ühendused annavad suure panuse piirkonna säästvale keskkonnahoiule.

Äriühingu senine keskkonnavaline põhiprobleem, Rohuküla sadama puhastusseadmete toimetõrge, ilmnes kahjuks 2020. aastal uuesti ning kuni edasiste objektiga seotud otsusteni kasutatakse laevaheitmete käitlemiseks regionaalsete koostööpartnerite teenuseid.

Seose Virtsu sadamas freesturba laadimisega kaasnenud õhusaaste ja materjali lendumise vähendamiseks paigaldati kaubakaile kastmissüsteemid. Süsteemide pidevat kasutusvajadust 2020. aastal ei tekkinud kuna puistekaupade laadimisel valitsesid üldjuhul soodsad ilmastikuolud.

7. ORGANISATSIOON JA PERSONAL

Koosseis ja töötajate arv

AS Saarte Liinid koosseisus oli seisuga 31.12.2020 kokku 20 allüksust, sealhulgas 18 sadamat, millest eraldi tulu-kulu üksusena toimis 16 sadamat. Äriühingu töötajate arv seisuga 31.12.2020 oli kokku 97 inimest, sealhulgas:

- juhatuse liikmetena 2 inimest
- koosseisuliste põhitöötajatena 93 inimest (sh 1 inimene 0,5 koormusega)
- tähtajaliste asendustöötajatena 2 inimest

31.12.2020 seisuga olid kõik ametikohad tööjõuga hõivatud. Lisaks koosseisulisele personalile said aastalõpu seisuga tasu 5 inimest äriühingu nõukogu liikmetena ja 4 inimest võlaõigusseadusest tulenevate lepingute alusel.

2020. aastal toimusid järgmised koosseisu muudatused:

- Arengukavas 2014-2020 määratletud eesmärkide täitmiseks ja arendustegevuse tulemuslikuks koordineerimiseks, ettevõtte ülesele elektroonilise rajatiste ning nende ajaloo registri loomiseks, täiendamiseks ja arendamiseks moodustati 01.01.2020 arendusjuhi ametikoht.
- Organisatsiooni juhtimise, töhüsa tööjaotuse ja koordineerimise täiustamiseks, tööprotsesside efektiivsemaks muutmiseks ja ettevõtte arengukava 2021-2030 perioodile planeeritud tegevuste ettevalmistamiseks moodustati ettevõtte struktuuris seni Heltermaa-Rohuküla sadama struktuuriüksusesse kuuluvatest sadamatest (Heltermaa, Rohuküla, Sõru, Sviby) 01.01.2020 kaks eraldi juhtimisega allüksust: Heltermaa ja Sõru sadamad (Hiiu maakond) ja Rohuküla ja Sviby sadamad (Lääne maakond), kummalgi eraldi oma allüksuse juht.
- Seoses töömahu suurenemisega muudeti 01.01.2020 Triigi sadama koristaja töökoormust 0,5-lt ametikohalt 1,0 ametikohale.
- Seoses asendus- ja suvise navigatsioonihooajaga seotud töötaja aastaringse vajadusega moodustati 01.01.2020 väikesadamate allüksusesse juurde Kihnu/Munalaiu sadama alalise asendusülevaataja ametikoht.
- Seoses töömahu suurenemisega moodustati 01.01.2020 Kuivastu sadamas remondimehaaniku ametikoht.
- Seoses ujuvahendite struktuuriüksuse juhtimise ümberkorraldamisega majanduslikel põhjustel ja töö optimeerimise eesmärgil koondati 29.02.2020 süvendustööde juhataja ametikoht ja 01.03.2020 määrati töölaeva vastutav kapten töölaeva allüksuse juhiks.
- Seoses töömahu suurenemisega moodustati 01.03.2020 Sviby sadamas 0,5-koormusega koristaja ametikoht.

2020. aastal on detsembri lõpu seisuga töölepinguid sõlmitud 40 korral ja lõpetatud 37 korral, neist on valdav enamus tähtajalised töölepingud seoses põhitöötajate asendamistega puhkuste ja haiguspäevade ajal ning suvise navigatsioonihooajal seoses töömahu suurenemisega. Asendustöötajad on valdavas enamuses korduvate töölepingutega.

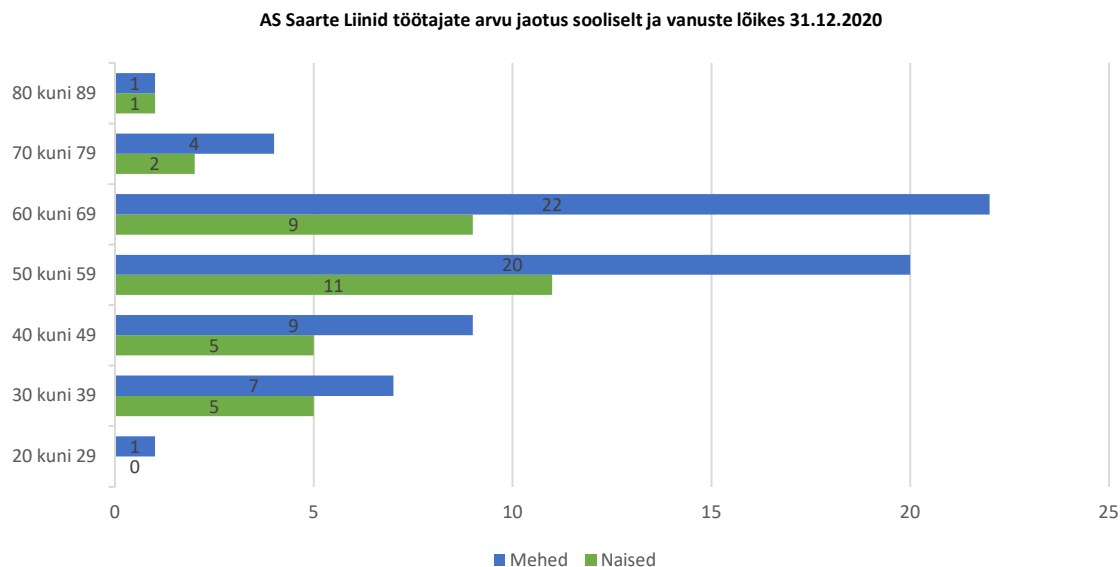
Tabel 3. AS Saarte Liinid töölepingute sõlmimise ja lõpetamise statistika 2020. aastal

Jrk nr	Tehing	Arv	%
1.	Töölepingute SÕLMIMISED aasta jooksul kokku	40	x
1.1	Tähtajatult	6	15%
1.1.1	neist palgatoetusega töötü tööle rakendamine	0	0%
1.2	Tähtajaliselt	34	85%
1.2.1	neist hooajalised (navigatsioonihooajal töömahu suurenemine)	10	29%
1.2.2	neist põhitöötajate asendamised (puhkused ja haigestumised)	21	62%
1.2.3	neist tähtajalisus kahel eesmärgil (hooajatöö + asendamised)	2	6%
1.2.4	neist tähtajaline leping muudetud tähtajatuks (asendustöötajast põhitöötajaks)	1	3%
2.	Töölepingute LÕPETAMISED aasta jooksul kokku	37	x
2.1	Tööandja algatusel (koondamine)	1	3%
2.2	Töötaja algatusel (töötaja avalduse alusel)	4	11%
2.3	Tähtaja möödumisel (hooaja lõpp ja asendusaja lõpp)	32	86%
3.	Juhatuse liikmete lepingud	x	x
3.1	Sõlmitud uued lepingud konkursi tulemusel	2	x
3.2	Lõppenud seoses tähtajaga möödumisega	2	x
4.	Võlaõiguslikud töövõtu- ja käsunduslepingud	X	x
4.1	Sõlmimised aasta jooksul kokku	4	x
4.2	Tähtajalised lõppemised aasta jooksul kokku	4	x

Regionaalse tööandjana jaguneb AS Saarte Liinid töötajate arv vastavalt allüksuste geograafilisele asukohale seitsmes maakonnas: Saare maakonnas 45 (sh keskus 15, Kuivastu 12, Triigi 3, Roomassaare 6, Abruca 1, Ringsu 1, süvendus 2, töölaev 4); Pärnu maakonnas 20 (sh Virtsu 12, Munalau 5, Kihnu 3); Lääne maakonnas 14 (sh Rohuküla 11, Sviby 3); Hiiu maakonnas 12 (sh Heltermaa 10, Sõru 2); Põlva maakonnas 5 (sh Laaksaare 5); Tartu maakonnas 1 (sh Piirissaare 1) ja Harju maakonnas 0 (sh 3 Naissaare hooajalist töötajat suveperioodil).

Seoses väikesaarte sadamate ja väikelaevasadamate hooajalise tööga varieerub AS Saarte Liinid töötajate koguarv aasta lõikes, kasvades suvisel navigatsioonihooajal tähtajaliste hooajatöötajate ja puhkuseasendajate võrra. Suveperioodil, mille algus 2020. aasta kevadel nihkus seoses Covid-19 levikuga pisut hilisemaks, kasutati navigatsioonihooajalist lisatööjõudu tähtajaliste töölepingutega väikesadamates kokku 12 töötajat (ülevaatajad Kuivastus 2, Roomassaares 2, Abruca 1, Ringsus 1, Kihnus 1, Svibys 1, Piirissarel 1, Naissaarel 3).

2020. aasta kokkuvõttes on volavuse määr sarnaselt 2019. aastale - vaid 0,3%. Tööjõu volavusel arvestatakse vaid selliseid lahkumisi, mille mõjud on ettevõttele negatiivsed ja mida tööandja ise ei oleks soovinud (nt töölepingute lõpetamised töötaja soovil või poolte kokkuleppel, seoses katseaja ebarahuldavate tulemustega jms). 2020. aasta jooksul lahkus ettevõttest töötaja algatusel 4 inimest, neist katseaja ebarahuldavate tulemuste tõttu mitte ühtegi. Tööjõu volavuse väike protsent näitab, et regionaalsete sadamate piirkondades on töötajad püsivad, hindavad oma töökoha säilimist, personali valik ja värbamine on andnud positiivset tulemust.

Tulenevalt asjaolust, et AS Saarte Liinid on tööandja saartel ja regionaalsetes sadamates, on töötajate keskmine vanus suhteliselt kõrge. Kõige enam on töötajaid vanuses 50 kuni 69 aastased, mis moodustab kogu ettevõtte tööjõust 64%. Töötajaid vanuses 40 kuni 49 aastased on 14,4%, ülejäänud vanuserühmad on väiksema osakaaluga (vt võrdlustabel diagrammina). Vanemas eas inimesed eelistavad töötamist võimalikult elukoha lähedal. Töö sadamates on küllaltki spetsiifiline ja seetõttu on sadamatöötajad peamiselt mehed. AS Saarte Liinid töötajatest moodustavad 2/3 mehed ja 1/3 naised.

8. HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 on riigile kuuluval äriühingul kohustus rakendada äriühingu juhtimisel Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) ning kirjeldada selle järgimist ühingujuhtimise aruandena majandusaasta aruande koosseisus. AS Saarte Liinid lähtub äriühingu juhtimisega seotud küsimuste lahendamisel HÜTi soovituslikest juhistest mõningate eranditega. Alljärgnevalt on esitatud HÜTi sätted, mida ei järgita, ja lisatud põhjendused mittejärgimise kohta.

8.1. Üldkoosolek

AS Saarte Liinid ei järgi alljärgnevat HÜTi punkte:

- Punkt 1.2.1 - üldkoosoleku kokkukutsumise teade tehakse samaaegselt selle saatmisega aktsionäridele ja/või avaldamisega üleriigilise levikuga päevalehes kättesaadavaks ka emitendi veebilehel.
- Punkt 1.2.3 - samaaegselt seaduses sätestatud üldkoosoleku kokkukutsumise tingimuste täitmisega avalikustab juhatus emitendi veebilehel päevakorraga seotud olulise teabe, mis on talle esitatud või muul viisil kättesaadav.
- Punkt 1.2.4 - mõistliku aja jooksul enne üldkoosoleku toimumist avaldab nõukogu emitendi veebilehel enda ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta.
- Punkt 1.3.1 - üldkoosoleku juhatajaks ei valita nõukogu esimeest ega juhatuse liiget.
- Punkt 1.3.2 - üldkoosolekul osalevad juhatuse liikmed, nõukogu esimees ning võimalusel ka nõukogu liikmed ja vähemalt 1 audiitoritest.
- Punkt 1.3.3 - emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt internet).

Ülaloodud HÜTi juhiste mittejärgimine on tingitud asjaolust, et ASi Saarte Liinid ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik ning aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja taristuminister. Aktsionäri õiguste teostamine ja esindaja volitused on sätestatud RVSis ning üldkoosolekute toimumine ja sellel osalejad määratakse vastavalt vajadusele kooskõlastatult ainuaktsionäriaga.

Tabel 5. Ülevaade 2020. aastal toimunud üldkoosolekutest ja ainuaktsionäri otsustest:

• **Ainuaktsionäri korraline üldkoosolek**

Kuupäev ja koht	Päevakord
1. 06.05.2020 Tallinnas (MKM)	1. Kinnitada AS Saarte Liinid korralise üldkoosoleku päevakord. 2. Kinnitada 2019. a majandusaasta aruanne ja audiitori järeldusotsus. 3. Jätta 2019. a majandusaasta kasum summas 863 142 eurot jaotamata. Jaotamata kasumi jääk peale jaotamist on 11 833 408 eurot. 4. 2019. majandusaasta eest aktsionäriks dividendide mitte maksta.
Kuupäev ja koht	Päevakord

• **Ainuaktsionäri otsused**

Kuupäev ja koht	Päevakord
1. 13.04.2020 Tallinnas (MKM)	Aktsiaselts Saarte Liinid omanikuootuste muudatus: 1. kinnitada dokument „AS Saarte Liinid omaniku ootused“. 2. tunnistada kehtetuks 18.11.2016 ainuaktsionäri otsusega nr 16-0056 kinnitatud dokument „AS Saarte Liinid omaniku ootused“.
2. 07.05.2020 Tallinnas (MKM)	1. Kinnitada AS Saarte Liinid korralise üldkoosoleku päevakord. 2. Kinnitada 2019. a majandusaasta aruanne ja audiitori järeldusotsus (lisatud). 3. Jätta 2019. a majandusaasta kasum summas 863 142 eurot jaotamata. Jaotamata kasumi jääk peale jaotamist on 11 833 408 eurot. 4. 2019. majandusaasta eest aktsionäriks dividendide mitte maksta.
3. 07.09.2020 Tallinnas (MKM)	AS Saarte Liinid nõukogu koosseisu muudatus: 1. kutsuda Toomas Vainola, Riho Prints ja Ain Tatter volituste lõppemise tõttu AS-i Saarte Liinid nõukogust tagasi alates 08.09.2020; 2. pikendada Indrek Allmanni ja Marilyn Heina volitusi AS-i Saarte Liinid nõukogu liikmetena alates 08.09.2020 kolme aasta võrra; 3. valida Jaano Vink, Siiri Odrats-Koni ja Taivo Linnamägi AS-i Saarte Liinid nõukogu liikmeteks alates 08.09.2020 volituste pikkusega kolm aastat.
4. 09.11.2020 Tallinnas (MKM)	Aktsiaseltsi Saarte Liinid omanikuootuste kinnitamine: 1. kinnitada dokument „Aktsiaseltsi Saarte Liinid omaniku ootused“. 2. tunnistada kehtetuks 13.04.2020 ainuaktsionäri otsusega nr 75 kinnitatud dokument „Aktsiaseltsi Saarte Liinid omaniku ootused“.
5. 23.12.2020 Tallinnas	Aktsiaseltsi Saarte Liinid aktsiakapitali suurendamine: 1. Suurendada aktsiaseltsi Saarte Liinid aktsiakapitali 3 000 000 (kolme miljoni) euro võrra 3 000 000 uue 1-eurose nimiväärtusega aktsia väljalaskmise teel, mille tulemusel on aktsiaseltsi Saarte Liinid aktsiakapitali suurus 9 648 500 eurot. 2. Kõik uued aktsiad märgib ainuaktsionärina Eesti Vabariik. Aktsiate valitsejaks saab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. 3. Aktsiate eest tasumine toimub rahalise sissemaksena aktsiaseltsile Saarte Liinid summas 3 000 000 (kolm miljonit) eurot. 4. Aktsiate eest tasub ainuaktsionär enne aktsiakapitali suurendamise avalduse esitamist äriregistrile. 5. Muuta 08.09.2017. a ainuaktsionäri otsusega nr 1.1-5/17-049 kinnitatud aktsiaseltsi Saarte Liinid põhikirja punkti 4.1 tekst ja sõnastada see järgmiselt: „Seltsi Aktsiakapital on jaotatud nimelisteks aktsiateks nimiväärtusega 1 (üks) euro (edaspidi „Aktsia(d)“).“. 6. Lubada aktsiakapitali suurendamise sissemakset kasutada ainult Roomassaare kai nr 1 laiendamiseks lisas toodud tingimustel

8.2 Nõukogu ja auditikomitee

AS Saarte Liinid nõukogu koosneb viiest liikmest. Vastavalt RVS § 81 valib ainuaktsionäri esindaja, kelleks on majandus- ja taristuminister, nõukogu liikmed nimetamiskomitee ettepanekul. Tulenevalt RVS-i §-st 80 valitakse nõukogu liikmeks isik, kes omab nõukogu liikme ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi, arvestades äriühingu tegevus- ning finantsvaldkonda ning võimelisust tegutseda temalt oodatava hooleksusega ning ametikohale esitatavate nõuete kohaselt, lähtudes äriühingu eesmärkidest ja huvidest ning vajadusest tagada riigi kui aktsionäri huvide tõhus kaitse. AS Saarte Liinid ei järgi HÜTi punkti 3.2.2 - vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Nõukogu liikmed valivad ainuaktsionäri otsusega nimetatud nõukogu liikmete hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd.

Nõukogu on AS Saarte Liinid ainuaktsionäri 07.09.2020 otsuse nr 1.1-5/20-048 alusel viieliikmeline koosseisus Jaano Vink (nõukogu esimees), Indrek Allmann, Marilyn Hein, Siiri Odrats-Koni, Taivo Linnamägi. Volituste tähtaeg kolm aastat, lõpptähtaeg 07.09.2023. Senistest nõukogu liikmetest lõppesid 06.09.2020 volitused Toomas Vainolal, Ain Tatteril ja Riho Printsil.

Tabel 6. Ülevaade 2020. aastal toimunud nõukogu koosolekutest:

• Nõukogu koosolekud

	Kuupäev ja koht	Päevakorrapunkte
1.	26.02.2020 Tallinnas	7
2.	19.03.2020 Kuressaare (elektrooniline)	1
3.	12.05.2020 Kuressaare (elektrooniline)	1
4.	22.05.2020 Kuressaare (elektrooniline)	5
5.	18.09.2020 Kuressaares	10
6.	28.10.2020 Tallinnas	2
7.	30.11.2020 Kuressaares (elektrooniline)	11
8.	18.12.2020 Kuressaares	9

Nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb äriühingu tegevuse planeerimisel ja juhtimisel ning otsustab äriühingu igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute teostamise üle. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ja äriühingu ning aktsionäri huvides ja selle peamiseks töövormiks on koosolek. 2020. aastal toimus 8 nõukogu koosolekut.

AS Saarte Liinid nõukogu koosolekute peamised teemad 2020. aastal olid järgmised:

- Ülevaated ettevõtte tegevusest ja eelarve täitmisest
- Ülevaated ettevõtte investeeringute ja soetuste kava täitmisest ja muudatustest, reservi kasutamisest, ehitustööde planeerimisest, teostatud rekonstrueerimistöödest
- Siseauditi 2020. aasta tööplaan ja 2019. aasta aruanne
- AS Saarte Liinid arengukava 2021-2027 arutelud
- Juhatuse liikmete põhi- ja lisatasude arutelu ja mõõdikute määramine
- Juhatuse liikmete konkursi ettevalmistamine
- Juhatuse liikmete valimine perioodiks 2020-2025
- 2019 majandusaasta auditeeritud aruande läbivaatamine ja üldkoosolekule esitamine
- Nõukogu aruanne esitamiseks üldkoosolekule AS Saarte Liinid 2019 majandusaasta aruande kohta
- Korralise üldkoosoleku kokkukutsumine
- Audiitori märgukirja/järeldusotsuse läbivaatamine
- Ülevaade läbiviidud siseauditist
- Nõukogu esimehe valimine ja auditikomitee koosseisu määramine
- Üldkoosoleku toimumine
- AS Saarte Liinid aktsiakapitali suurendamisest

- Roomassaare sadama kai nr 1 rekonstrueerimistööd
- Kelnase ja Leppneeme sadamate võimalikust üleandmisest AS Saarte Liinid koosseisu
- 2021. aasta eelarve kinnitamine
- 2021. aasta investeeringute ja soetuste kava kinnitamine
- 2021. aasta läbiviidavate siseauditi ülevaade
- Tegevuse eesmärgid juhatusele aastaks 2021
- Omanikuootuste kinnitamine
- AS Saarte Liinid nõukogu enesehindamise kokkuvõtte arutelu
- Nõukogu 2021. aasta tööplaani kinnitamine
- 2020. aasta majandusaasta vaheauditi arutelu

Nõukogu on moodustanud auditikomitee. Kolmeliikmelise auditikomitee ülesandeks on osaleda nõukogu nõustava organina järelevalve teostamisega seotud küsimustes, sh jälgida ja analüüsida finantsinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande koostamise ja audiitorkontrolli protsessi.

Auditikomitee on AS Saarte Liinid nõukogu 18.09.2020 otsuse alusel kolmeliikmeline: Kaie Karniol (auditikomitee esimees käsunduslepingu alusel), Indrek Allmann ja Marilin Hein. Volituste tähtaeg kolm aastat, lõpptähtaeg 28.09.2023. Majandusaasta I pooles töötas auditikomitee samas koosseisus.

Aasta jooksul toimus 4 auditikomitee koosolekut. Auditikomitee koosolekud toimusid üldjuhul enne väljakuulutatud nõukogu koosolekuid – nõukogu koosolekuks ettevalmistatud kirjalike materjalide põhjal. Auditikomitee koosolekute peamised teemad kattusid üldjuhul nõukogu koosolekuteks väljakuulutatud teemadega.

Tabel 7. Ülevaade 2020. aastal toimunud auditikomitee koosolekutest:

• **Auditikomitee koosolekud**

	Kuupäev ja koht	Põhipäevakorrapunkte
1.	20.02.2020 Tallinn (elektrooniline)	2
2.	20.05.2020 Tallinn (elektrooniline)	1
3.	16.09.2020 Tallinn (elektrooniline)	2
4.	16.12.2020 Tallinn (elektrooniline)	3

Vastavalt HÜTi punktile 3.2.5 esitatakse alljärgnevalt andmed 2020. aastal makstud ASi Saarte Liinid nõukogu liikmete tasu suuruse ja tasustamise korra kohta. Nõukogu liikme määramise ja tasustamise kord on sätestatud RVS §-s 85. Nõukogu liikmetele, kes nõukogu otsuse vastuvõtmisel ei osalenud, nõukogu koosoleku toimumise kuu eest tasu ei maksta. Tasustamiskorra kohaselt makstakse täiendavat tasu auditikomitee liikmeteks olevatele nõukogu liikmetele nende komitee koosolekul osalemise eest 25% nõukogu liikme tasust. Nõukogu liikmetele lahkumishüvitist ei maksta.

AS Saarte Liinid nõukogu ja selle juurde moodustatud auditikomitee liikmetele maksti 2020. aastal tasusid kokku 31 100 eurot ning võrdlusperioodi, 2019. aasta eest 30 000 eurot. Täiendavat tasu aruandeaastal nõukogu liikmetele ei makstud.

8.3 Juhatus

2020. aastal juhtis AS Saarte Liinid majandustegevust nõukogu otsusega ametisse valitud kaheliikmeline juhatuse. Juhatus koosneb, kuhu majandusaasta alguses kuulusid Villu Vatsfeld ja Jaanus Tamkivi valiti 2015. aastal ja selle volitused kehtisid kuni 07.06.2020. AS Saarte Liinid nõukogu otsusega kuulutati aruandeaasta alguses välja konkurss uue juhtkonna valimiseks, mille tulemusel valitud juhatuse koosseis alustas tööd 08.06.2020. Vastavalt kehtivale põhikirjale sõlmiti ka uue juhatuse liikmete lepingud tähtajaliselt viieks aastaks

Juhatuse esimees Villu Vatsfeld juhib ja esindab äriühingut tegevjuhina ning täidab ka ühingu finantsjuhi ülesandeid, vastutades ettevõtte töökorralduse, majandusarvestuse ja finantstegevuse valdkonna eest. Juhatuse liige Uku-Madis Savisto vastutab ettevõtte ehitus- ja arendustegevuse ning sadamate tegevusega seotud uurimus- ja projekteerimistöõde korraldamise eest.

Juhatuse liikmete täpsemad vastutusvaldkonnad, tööülesanded ja vastutus kirjeldatakse juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes. Vastavalt HÜTi punktile 2.2.7 esitatakse alljärgnevalt ka andmed 2019. aastal ASi Saarte Liinid juhatuse liikmetele makstud juhatuse liikme tasude suuruse kohta ning kirjeldatakse lahkumishüvitiste ja täiendavate tasude määramise süsteemi. Juhatuse liikmete tasumäärad ja lahkumishüvitised on määratletud juhatuse liikmetega sõlmitud nõukogu poolt kooskõlastatud lepingutes. Juhatuse liikmele makstava täiendava tasu ning lahkumishüvitise suuruse piirmäärad on sätestatud RVS § 86 lg-s 2 ja 3, millest tulenevalt riigile kuuluva äriühingu juhatuse liikmele makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatuse liikme nelja kuu tasu. Lahkumishüvitist makstakse juhatuse liikmele vaid juhul, kui ta kutsutakse tagasi nõukogu poolt enne tema ametiaja lõppu ning talle makstav hüvitis ei või ületada juhatuse liikme kolme kuu tasu.

Juhatuse liikmetele maksti 2020. aasta eest kokku 161 749 eurot, sealhulgas maksti juhatuse liikmetele nõukogu otsusel kehtiva korra alusel eelmise perioodi majandustulemuste eest lisatasu kokku 24 722 eurot. Vanale juhatuse koosseisule maksti koos tulemustasudega aruandeaastal 81 654 eurot ja uuel juhatuse koosseisule 80 095 eurot. 2019. aasta eest maksti juhatuse liikmetele kokku 130 272 eurot, sealhulgas lisatasuna eelmise aasta majandustulemuste eest kolme kuutasu ulatuses kokku 21 250 eurot. Põhitasude suurenemine aruandeaastal on seotud uue juhatuse koosseisu lepingutingimuste määramisega äriühingu nõukogu poolt.

8.4 Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Saarte Liinid koostab finantsaruandeid vastavalt Euroopa Liidus kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele. Juhatuse koostatud 2020. majandusaasta aruannet kontrollib sõltumatu vandeaudiitor.

Ainuaktsionäri otsuse alusel nimetati AS Saarte Liinid 2020. aasta majandusaasta audiitoriks audiitorfirma KPMG Baltics OÜ. Lepingulist siseaudiitorit aruandeaastal äriühingus ei tegutsenud, ning vastav teenus ostetakse ettevõttesse hanke korras. AS Saarte Liinid 2020. aasta siseaudiitoriks on samuti audiitorfirma AS PricewaterhouseCoopers.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

eurodes			
BILANSS	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Raha		3 189 373	398 369
Nõuded ja ettemaksed	4	1 677 300	768 101
Varud	5	25 046	13 195
KÄIBEVARA KOKKU		4 891 719	1 179 665
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	6	60 220 913	58 673 605
Immateriaalne põhivara	7	61 539	25 039
PÕHIVARA KOKKU		60 282 452	58 698 644
VARAD KOKKU		65 174 171	59 878 309
Lühiajalised laenukohustused	10	848 892	1 218 194
Võlad ja ettemaksed	8	1 702 143	911 321
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		2 551 035	2 129 515
Pikaajalised laenukohustused	10	3 383 994	4 159 852
Sihtfinantseerimine	12	36 278 922	34 442 130
PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		39 662 916	38 601 982
KOHUSTUSED KOKKU		42 213 951	40 731 497
Aktsiakapital	13	6 648 500	6 648 500
Ettemakstud aktsiareserv	13	3 000 000	0
Ülekurss		53	53
Kohustuslik reservkapital		664 850	664 850
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	13	11 833 408	10 970 266
Aruandeaasta kasum	13	813 409	863 142
OMAKAPITAL KOKKU		22 960 220	19 146 811
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		65 174 171	59 878 309

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 27-59 moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

KASUMI-JA KOONDKASUMIARUANNE

eurodes

KASUMIARUANNE	Lisa	2020	2019
TULUD			
Müügitulu	14	6 988 305	6 600 808
Tulud sihtfinantseerimisest	15	1 917 536	1 879 514
Muud äritulud	16	113 828	95 390
KAPITALISEERITUD VÄLJAMINEKUD OMA TARBEKS PÕHIVARA VALMISTAMISEL			
Tööjõukulude kapitaliseerimine	16	223 771	136 274
KULUD			
Kaubad, toore, materjal ja teenused	16	-1 890 885	-1 869 866
Mitmesugused tegevuskulud	16	-286 397	-220 565
Tööjõukulud	16	-2 823 173	-2 581 861
Põhivara amortisatsioon ja allahindlus	6,7,16	-3 265 118	-3 084 166
Muud ärikulud	16	-104 035	-20 196
ÄRIKASUM		873 832	935 333
Finatskulud	17	-60 423	-72 191
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		813 409	863 142
ARUANDEAASTA PUHASKASUM		813 409	863 142

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 27-59 moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

24. 03. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

RAHAVOOGUDE ARUANNE

eurodes			
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST	Lisa	2020	2019
Kasum		813 409	863 142
Põhivara amortisatsioon ja allahindlus	6,7	3 265 118	3 084 166
Kasum põhivara müügist	6	-52 955	-3 468
Saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon	12	-1 917 536	-1 879 514
Finantskulud	17	60 423	72 191
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	4	-2 733	1 374 628
Varude muutus	5	-11 851	30 986
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksude muutus	8	810 166	14 855
Kokku rahavood äritegevusest		2 964 041	3 556 986
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	6,7	-4 796 085	-4 570 424
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	6,7	60 000	3 468
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-4 736 085	-4 566 956
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST			
Saadud laenud	10	0	0
Saadud laenude tagasimaksud	11	-753 333	-683 333
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	10	-12 078	-5 053
Arvelduskrediidi saldo muutus	10	-390 787	-484 903
Saadud varade sihtfinantseerimine	6,12	2 779 669	2 113 709
Ettemakstud aktsiareserv	13	3 000 000	0
Makstud intressid	17	-60 423	-72 191
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		4 563 048	868 229
RAHAVOOD KOKKU		2 791 004	-141 741
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul		398 369	540 111
Raha ja raha ekvivalentide muutus		2 791 004	-141 741
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul, sh		3 189 373	398 369
<i>Sularaha</i>		<i>4 595</i>	<i>5 041</i>
<i>Arveldusarvete jäägid</i>		<i>3 184 778</i>	<i>393 328</i>

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 27-59 moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

eurodes

Omakapitali muutuste aruanne	Aksia-kapital	Ette-makstud aktsia-reserv	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	KOKKU
Seisuga 31.12.2018	6 648 500	0	53	664 850	10 970 266	18 283 669
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	0	863 142	863 142
Seisuga 31.12.2019	6 648 500	0	53	664 850	11 833 408	19 146 811
Ettemakstud aktsiareserv		3 000 000	0	0	0	3 000 000
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	0	813 409	813 409
Seisuga 31.12.2020	6 648 500	3 000 000	53	664 850	12 646 817	22 960 220

Täiendav informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 13.

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 27-59 moodustavad raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

a) Teave äriühingu kohta

AS Saarte Liinid on 01. juulil 1994 teede- ja sideministri 31. mai 1994 käskkirjaga nr 90 asutatud äriühing, mille põhiülesandeks on regionaalsete sadamate haldamine ja arendamine, eelkõige liinilaevaühenduste pidamise võimaluste kindlustamine mandri ja asustatud saarte vahel. AS Saarte Liinid on üldjuhul sadamate maa ja infrastruktuuri omanik või kasutab sadamaid pikaajaliste hoonestusõiguse lepingute alusel. Sadama pidajana ehitatakse taristu valmis kuni kaide, rampide, ootealade, laoplatside ja laadimisvõimalusteni. Samas osutab AS Saarte Liinid ise ka sadamateenuseid, kuna regionaalsete sadamate asukohad on seni välistanud stividorettevõtjate pikaajalise huvi. Äriühingu põhilisteks klientideks on parv- ja liinilaevadega sadamatevahelist reisijatevedu korraldavad operaatorettevõtted, sadamate kaudu veetavate kaupade omanikud ja laevaagendid.

Majandusaasta lõpuks kuulus AS Saarte Liinid koosseisu 18 sadamat: Kuivastu, Roomassaare, Triigi, Abruka, Ringsu, Papissaare ja Vikati Saare maakonnas; Heltermaa ja Sõru Hiiu maakonnas; Rohuküla, Sviby ja Virtsu Lääne maakonnas; Kihnu, Munalaid ja Manilaid Pärnu maakonnas; Piirissaare Tartu maakonnas; Laaksaare Põlva maakonnas ja Naissaare Harju maakonnas. Lisaks sadamatele kuuluvad äriühingu struktuuriüksuste hulka ujuvsüvendaja Watermaster ja töölaev Panda. Ettevõtte keskkontor asub äriühingu registreeritud aadressil Rohu 5, Kuressaare 93819, Eesti Vabariik.

Finantsaruanded on juhatuse poolt avalikustamiseks heaks kiidetud 24. märts 2021 aastal. Aastaaruande vaatab läbi nõukogu ja kinnitab aktsionäri üldkoosolek. Aktsionäri üldkoosolekul on õigus teha aastaaruandes muudatusi.

b) Üldpõhimõtted

AS-i Saarte Liinid 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus kehtivate rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS). Äriühingu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes ning lähtudes soetusmaksumuselt, välja arvatud juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes on alljärgnevalt kirjeldatud teisiti.

c) Olulised arvestuspõhimõtted

A. Raha ja raha ekvivalendid

Rahana ja raha ekvivalentidena kajastatakse aruannetes kassas ja panga arvelduskontodel olevat raha.

B. Finantsvarad

Klassifitseerimine

Ettevõtte klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglasel väärtusel (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande);
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumusel.

Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

(Lisa 1 järg)Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Ettevõtte võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Ettevõtte annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Seisuga 1. jaanuar 2020 ja 31. detsember 2020 olid Ettevõtte kõik finantsvarad klassifitseeritud selles kategoorias.

Omakapitaliinstrumentid

Ettevõttel ei ole investeeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Väärtuse langus

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse:

- erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi,
- raha ajaväärtust ja
- aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab ettevõtte IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Ettevõtte kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

(Lisa 1 järg)C. Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid. Varude soetusmaksumusse ei lülitata laenukasutuse kulusid.

Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes kas soetusmaksumuses või neto realiseerimismaksumuses lähtudes sellest, milline hind on madalam. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "kaubad, toore, materjal ja teenused".

D. Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana võetakse arvele varasid maksumusega alates 5 000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Hilisemad parendustega seotud kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara kajastamise kriteeriumitele. Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ja asendatud komponent kantakse finantsseisundi aruandest välja. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna nende tekkimise perioodil.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga ning lõppväärtust inventeeritakse igal aruandepäeval, hilisemate parenduste arvele võtmisel ja oluliste muutuste korral kontserni arenguplaanides. Kui hinnang vara kasulikule elueale erineb oluliselt eelnevalt kehtestatust, siis muudetakse vara järelejäänud kasulikku eluiga, millest tulenevalt muutub järgmistes perioodides varale arvestatav kulum.

Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	0 %
Ehitised ja rajatised	2-20 %
Ujuvalused	2-10 %
Masinad ja seadmed	6-20 %
Transpordivahendid	10-25 %
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	20-40 %

(Lisa 1 järg)

Kulumi arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ja lõpetatakse, kui jääkmaksumus on võrdne lõppväärtusega, vara lõplikul kasutusest eemaldamisel või ümberklassifitseerimisel "Müügiootel põhivaraks". Igal aruandepäeval hinnatakse vara eluea ja lõppväärtuse põhjendatust.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib ettevõtte läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem.

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus. Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist.

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiootel põhivaraks, mida kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi real käibevara rühmas. Müügiootel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

E. Muu immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on ettevõtte poolt kontrollitav;
- b) on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vajalikud ressursid, et arendus lõpule viia ja vara kasutusele võtta või müüa;
- c) juhatas soovib immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutama hakata või müüa;
- d) immateriaalset vara on võimalik kasutama hakata või müüa;
- on tõenäoline, et ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärset hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalsete varade puhul hinnatakse, kas tegemist on piiratud või määramata kasuliku elueaga varaga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni meetodit.

Amortisatsioonimäärad aastas on järgmised:

Arenguväljaminekud, IT lahendused	20 %
Ostetud litsentsid, kaubamärgid jne.	20-33 %

(Lisa 1 järg)

Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui eksisteerib kava projekti elluviimiseks ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu. Uuringu- ja arenguväljaminekud, mis ei kvalifitseeru immateriaalseks põhivaraks, kajastatakse kuluna nende tekkimise perioodil.

Immateriaalse põhivarana kajastatakse ka väljaminekud arvutitarkvara soetamiseks. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, kontserni poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest kontsern saab tulevast majanduslikku kasu pikema aja, kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse tarkvara hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on maksimaalselt kuni 5 aastat. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse vara amortisatsioonikulu kajastatakse kasumiaruande real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus". Piiratud elueaga immateriaalsete varade amortisatsiooniperioodi ja -meetodit vaadatakse üle iga majandusaasta lõpul. Muutused eeldatavas kasulikus elueas või vara tulevase majandusliku kasu ajalisel struktuuris kajastatakse vastavalt kui muutusi amortisatsiooni-perioodis ja -meetodis ehk kui muutust raamatupidamislikes hinnangutes. Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele.

F. Finantskohustused

Finantskohustused liigitatakse järgmiselt: laenukohustused, võlad ja ettemaksud korrigeeritud soetusmaksumus. Ettevõtte otsustab finantskohustuse liigitamise üle selle esmasel arvelevõtmisel.

Kõik finantskohustused võetakse esmalt arvele selle õiglasel väärtuses, millele antud ja saadud laenude puhul lisanduvad otseselt seotud tehingukulud. Ettevõtte finantskohustused sisaldavad võlgu tarnijatele ja muid kohustusi, arvelduskrediite ning saadud laene. Pärast arvelevõtmist kajastatakse intressi kandvaid laene amortiseeritud soetusmaksumus, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandepäevast. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real „finantstulud ja –kulud”. Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

G. Ettevõtte tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Dividendide maksumääraks on 20/80 netodividendidelt. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäärana 14/86. Seda soodsamat maksumäärana saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

(Lisa 1 järg)

Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus. Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud aruande lisas 13. Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna. Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena.

Aruandeaastal AS Saarte Liinid vastavalt omaniku ootustele dividende ei maksa.

H. Aktsiakapital

Lihtaktsiaid kajastatakse omakapitali koosseisus.

I. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja AS Saarte Liinid põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

J. Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning tulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdüd kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ja lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil antud leping tulusid tekitab.

IFRS 15 Müügitulu lepingutelt klientidega (rakendus 01.01.2018)

IFRS 15 kehtestab tervikliku raamistiku, millega määratakse kindlaks, kui palju ja millal tulu kajastatakse. Selle standardiga asendati standardid IAS 18 „Tulud“, IAS 11 „Ehituslepingud“ ja nendega seotud tõlgendused. IFRS 15 kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdüd kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ja lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil antud leping tulusid tekitab.

AS Saarte Liinid on rakendanud IFRS 15, kasutades muudetud tagasiulatuvat lähenemisviisi, millega nõutakse, et selle standardi esmakordse rakendamise kumulatiivset mõju kajastatakse jaotamata kasumis esmakordse rakendamise kuupäeva seisuga (s.t 1. jaanuaril 2018) ja 2017. aasta kohta esitatud andmeid kajastatakse standardite IAS 18, IAS 11 ja sellega seotud tõlgenduste kohaselt. Kuna IFRS 15 rakendamine ei omanud jaotamata kasumile seisuga 1. jaanuar 2018 olulist mõju, siis omakapitali ei korrigeeritud. AS Saarte Liinid on teostanud mõjuanalüüsi ja hinnanud, et standardi rakendamine ei avalda olulist mõju finantsaruannetele nii hetkel kehtivate kui ka uute sõlmitavate lepingute alusel. Äriühingu põhitalu teenitakse sadamateenuste ja sadama tugiteenuste osutamisega ning sisuliselt on

(Lisa 1 järg)

tegemist samaliigiliste teenustega, mille hinnad määratakse pikaajaliste lepingute või hinnakirja alusel ja mille muutumise risk peale tehingu teostamist ei ole tõenäoline. Kõik äriühingu poolt osutatavad teenused on eristatud, allokeeritud eraldi elementidele ja kajastatud vastavalt kirjeldatud printsiipidele. Eraldi mõõdetavaid ja majanduslikult olulisi kulutusi klientidega lepingute saamise tagamiseks AS Saarte Liinid ei tee ning seega selliseid kulusid ei kapitaliseerita ja amortiseerita. Rakendamise tulemusena ei ole kajastatud korrigeerimisi finantsaruannetes alates 1. jaanuari 2018 seisuga.

Äriühingu seisukohalt on AS Saarte Liinid müügitehingu pöhiosutaja, välja arvatud elektrienergia edasimüügil laevadele ja teistele sadamate klientidele. Klientidele edasimüüdud elektrienergia tulu äriühingu müügituluna ei kajastata ja see saldeeritakse vastavate kuludega alates 01.01.2018. Saldeerimisel puudub mõju majandustegevuse tulemile.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju AS-le Saarte Liinid.

Tulu teenuse osutamisest

Äriühingu pöhitud teenitakse sadamateenuste ja sadama tugiteenuste osutamisega ning sisuliselt on tegemist samaliigiliste teenustega, mille hinnad on fikseeritud ja määratakse pikaajaliste lepingute või hinnakirja alusel ja mille muutumise risk peale tehingu teostamist ei ole tõenäoline. Fikseeritud hinnaga lepingute puhul kajastatakse müügitulu vastavalt tegelikult osutatud teenustele aruandeperioodi lõpuks, kuna klient saab teenusest kasu samal ajal kui seda osutatakse. Fikseeritud tasuga lepingute puhul tasub klient fikseeritud summad vastavalt lepingu ja/või hinnakirja alusel esitatud arvele. Kõik äriühingu poolt osutatavad teenused on eristatud, allokeeritud eraldi elementidele ja kajastatud vastavalt kirjeldatud printsiipidele. Eraldi mõõdetavaid ja majanduslikult olulisi kulutusi klientidega lepingute saamise tagamiseks AS Saarte Liinid ei tee ning seega selliseid kulusid ei kapitaliseerita ja amortiseerita.

Finantseerimise komponent

AS-il Saarte Liinid puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri ettevõtte tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

K. Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina. Alates 01.01.2019 kajastatakse kasutusrendid vastavalt IFRS 16-le normidele.

Ettevõtte kui rentnik

- Kapitalirenti kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdsväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kui ei ole piisavalt kindel, et rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse, siis amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku elua jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem.

(Lisa 1 järg)

- Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma finantsseisundi aruandes rendileandja. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

IFRS 16 Rendilepingud

Standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks v.a lühiajalised rendilepingud ja rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal.

IFRS 16 kohaselt eristatakse rendi- ja teenuste soetamise lepinguid selle alusel, kas klient kontrollib kindlaksmääratud vara. Kasutamissoiguse esemeks olevat vara mõõdetakse esmakordsel kajastamisel algse rendikohustise summas, millele on liidetud kõik rentniku esmased otsekulutused, ja edaspidisel kajastamisel soetusmaksumus (teatud eranditega), millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ja mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Rendikohustis võetakse algselt arvele selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Hiljem korrigeeritakse rendikohustist muuhulgas intressi- ja rendimaksetega ning rendilepingute muudatuste mõjudega. Rahavoogude liigitamist mõjutab see samuti, sest kasutusrendimaksud esitatakse IAS 17 kohaselt äritegevuse rahavoogudena, kuid IFRS 16 mudeli kohaselt jagatakse rendimaksud põhiosa- ja intressimakseteks, mida esitatakse vastavalt finantseerimise ja äritegevuse rahavoogudena.

Rendilevõtjad peavad:

- arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12- kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega;
- kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt.

IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul kasvas muudatuse rakendamisel varade maht bilansis 01.01.2019 seisuga hinnanguliselt 335 tuhande euro võrra ning kohustuste maht kasvas hinnanguliselt 335 tuhande euro võrra, mis ei ole äriühingu varade kogumahuga võrreldes oluline mõju. Muudatus ei mõjutanud ka kehtivate lepingute eritingimusi ja nende täitmist, samuti ei kavanda äriühing rendilepingute mahu ja tingimuste olulisi muudatusi lähiaastatel. Vaatamata renditud vara väikesele osakaalule äriühingu koguvarade hulgas rakendati IFRS 16 standardist tulenevad nõuded alates 2019. a. majandusaasta aruande koostamisel. Vastav arvestus ja kanded on teostatud alates jaanuarist 2019.

2020. majandusaasta mõju lähtuvalt IFRS 16 rakendumisest oli kasumiaruandele ja rahakäibe aruandele 64 tuhat eurot (2019. aastal 52 tuhat eurot), intressikulu oli 3 tuhat eurot (2019. aastal 2 tuhat eurot). IFRS 16 alusel kvalifitseerunud sõidukite rendilepingute viimaseks lõpptähtajaks on 2025. a, hoone ja kontoripinna tähtajaks on arvestatud 2032. a. Hoone ja kontoripinna lepingute lõppemise tähtaeg saabub varasemalt, kuid juhatus on hinnanud lepingute kehtivuseks 2032. a.

(Lisa 1 järg)

Saarte Liinid AS mõõtis rendikohustist järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, mida diskonteeris vastavalt rendilepingu intressimääraga või rentniku alternatiivse laenuintressimääraga esmase rakendamise kuupäeva, 1. jaanuari 2019 seisuga. Esmasel rakendamisel kasutati järgmisi rentniku alternatiivse laenuintressimäära kaalutud keskmisi väärtusi 2% hoone ja kontroripinna rendilepingute puhul; sõidukite kasutusrendilepingute puhul oli intressimäär vastavalt lepingule vahemikus 1,46%-2,3%.

L. SihtfinantseerimineVarade sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, s.t sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses ning varade soetamise finantseerimiseks saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real „Tulud sihtfinantseerimisest”.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real „Tulud sihtfinantseerimisest”.

M. Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole bilansipäeva seisuga varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused, peamised riskid

AS-i Saarte Liinid finantsaruannete koostamisel on arvestatud ettevõtte juhtkonna poolt kaalutud eelduste ja prognoosidega ning nende alusel antud hinnangute ja tehtud otsustega. Tähelepanu pööratakse neile asjaoludele, kus nimetatud eeldused ja otsused võivad mõjutada kajastatud tulude, kulude, varade ja kohustuste rahalist väärtust. Kaalutud on võimalikke riskivaldkondi, kus juhtkonna poolt otsuste tegemisel või hinnangute andmisel kasutatud eeldused ja prognoosid ning nendega seotud ebakindlused võivad viia tulemusteni, mille tagajärjel mõjutatakse ettevõtte kohustusi või varasid määral, mis nõuavad nende bilansilise väärtuse ümberhindamist tulevastel perioodidel.

AS Saarte Liinid juhatas pöörab kohustuste ja varaga seotud otsuste läbivaatamisele ja vajadusel ka ümberhindamisele tähelepanu aastaringselt. Hinnangute andmisel võetakse arvesse varasemate otsuste aluseks olnud asjaolud ning otsuste tegemisel kasutatud eelduste, oletuste ja prognooside antud ajahetkeks teadaolevad muutused. Juhatas tugineb kriitiliste ja oluliste raamatupidamisotsuste puhul ainult sellisele teabele, mille arvestamine on ettevõtte seisukohalt mõistlik. Vajadusel arvestatakse ka selliste asjaolude muutumisega, mis toimuvad väljapool ettevõtte poolt kontrollitavaid valdkondi. Siinkohal on silmas peetud riigis, regioonis või maalimas aruandeperioodil ja tulevikus teadaolevalt toimuvaid turumuudatusi, üldiste seadusandlike põhimõtete aruandeperioodil tehtud või tulevikus tehtavaid muudatusi ja seadusandluse muutunud tõlgendusi.

2020. aastal on AS Saarte Liinid raamatupidamisaruannete osas kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised, järgmised:

- hinnangud ebatõenäoliselt laekuvate nõuete, sealhulgas sihtfinantseerimise nõuete kohta.
- hinnangud materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta;
- hinnang materiaalse põhivara kasutusotstarbe kohta;
- vajadusel hinnang materiaalse põhivara kaetava väärtuse kohta (väärtuse testide läbiviimise kohta).

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

Nõudeid, mille osas juhtkond hindab nende laekumise tõenäosust madalaks, ettevõttel seisuga 31.12.2020 ei olnud (31.12.2019 seisuga selliseid nõudeid samuti ei olnud). Käesoleva lisa krediidiriski juhtimise kirjelduses on välja toodud ka juhtkonna hinnang maksetähtaja ületanud laekumata nõuete väärtuse kohta. AS Saarte Liinid on senise tegevuskogemuse põhjal sätestanud põhimõtte, mille kohaselt hinnatakse ebatõenäoliselt laekuvaks üldjuhul need nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 360 päeva ning mille katteallikad ei ole tagatud hagi, deposiidi või mõne muu tagatisega.

Põhjus selliseks määratluseks tuleneb ettevõtte poolt osutatavate sadamateenuste sesoonsusest – konkreetsetel probleemsetel juhtudel on majandusaastal tekkinud tähtaja ületanud nõue tasutud hiljemalt järgmisel navigatsiooniperioodil, kuna sadamapidajate seas levinud praktika kohaselt keeldunud üldjuhul sadamateenuste jätkuvast osutamisest pikaajalistele võlgnikele. Samas hinnatakse konkreetsete probleemsete nõuete laekumise tõenäosust iga nõude osas individuaalselt. Piisava ja adekvaatse teabe omamisel nõude ebakindluse või laekumise tõenäosuse osas võib ettevõtte juhtkond hinnata nõudeid ebatõenäoliselt laekuvateks või lootusetuteks ka enne või siis peale 360 päeva saabumist. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse kiiremale langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused või maksetähtaegadest korduv mittekinnipidamine.

2020. aastal kanti lootusetult laekumata arveid AS Saarte Liinid bilansist välja summas 89 394 eurot. Eelmisel, 2019. aastal kanti bilansist lootusetult laekumata arveid välja summas 100 498 eurot.

2020. aastal ei hinnanud ettevõtte ebatõenäoliselt laekuvaks ühtegi arvet. 2019. aastal ei hinnatud ebatõenäoliselt laekuvaks samuti ühtegi arvet.

(Lisa 2 järg)**Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasulik eluiga**

Ettevõtte on seisuga 31.12.2020 materiaalseid ja immateriaalseid põhivarasid kokku summas 60 282 452 eurot (58 698 643 eurot seisuga 31.12.2019).

Ettevõtte materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse kasutusele võetud põhivara iseloomust, selle valmistamiseks kasutatud tehnilistest lahendustest ja ettevõtte senisest kogemusest analoogse põhivara kasutamisel. Põhivara kasulik eluiga määratakse juhtkonna hinnanguna ettevõtte poolt soetatud või olemasoleva vara tegeliku kasutamisperioodi kohta. Põhiline osa 2020. aasta investeringutest jääb varagruppi kasuliku elueaga 5 kuni 50 aastat, rekonstrueeritud ja ehitatud rajatised seejuures kasuliku elueaga 25-50 aastat. Põhivaradega seotud amortisatsioonikulud on jätkuvalt suurimaks spetsiifiliseks kulugrupiks AS Saarte Liinid majandustegevuses.

Seisuga 31.12.2020 oli AS Saarte Liinid materiaalse põhivara jääkväärtus 60 220 912 eurot ja majandusaasta amortisatsioonikulu 3 265 118 eurot, seisuga 31.12.2019 olid vastavad näitajad 58 673 605 eurot ja 3 084 166 eurot. Põhivara olemasolu, tehnilist seisukorda ja kasulikkude eluiga kontrollitakse igal majandusaastal vähemalt üks kord aastainventuuri käigus. Materiaalsele ja immateriaalsele põhivarale määratud kasuliku eluea määrasid hindab inventuurikomisjon ning teeb põhjendatud vajadusel juhatusele ettepanekuid nende muutmiseks.

Kasulikkude eluiga korrigeeriti 2020. aastal järgmisel põhivara artiklil: Naissaare sadama idamuul. Ettevõtte amortisatsioonikulu vähenes majandusaasta jooksul kasuliku eluea lõpuni jõudnud põhivarade kulumi arvelt -5 664 euro võrra. Kui AS Saarte Liinid põhivara amortisatsioonimäärasid vähendada 10% võrra, väheneks aasta amortisatsioonikulu ning suureneks puhaskasum 326 512 euro võrra, võrreldaval 2019. aastal toonuks samalaadne muudatus kaasa amortisatsioonikulu vähenemise ning puhaskasumi suurenemise 308 417 euro võrra.

Materiaalse põhivara kaetava väärtuse testid

AS Saarte Liinid materiaalse põhivara väärtuse hindamisel kaalutakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Juhul, kui nimetatud asjaolud esinevad, hinnatakse konkreetse vara või raha genereeriva üksuse kaetavat väärtust ja võrreldakse seda ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatud vara maksumusega. Vara kaetavaks väärtuseks loetakse ühte alljärgnevat, olenevalt sellest, kumb on kõrgem:

- vara õiglast väärtust, millest on maha arvatud müügikulud;
- vara kasutusväärtust.

Kui põhivara õiglast väärtust ei saa usaldusväärselt kindlaks määrata, siis koostatakse tulevaste rahavoogude mudel leidmaks vara kasutusväärtust. Mõlemal juhul eeldavad vara väärtuse kalkulatsioonid hinnangute kasutamist, mis põhinevad üldise majanduskeskkonna prognoosidel, konkreetsetel turusuundadel, projektipõhistel kauba- ja/või reisijate voogudel ning müüdavate teenuste hinnatasemel. Kui kasutatud hinnangud tulevikus muutuvad, siis kajastatakse täiendav väärtuse langus või tühistatakse eelnevalt kajastatud väärtuse langus kas osaliselt või täielikult.

AS Saarte Liinid finantsaruannetes on materiaalse põhivarana kajastatud erinevad sadamarajatised, sh lainemurdjad, kaid, teed ja platsid, sadamate tehnilised seadmed, kuid samuti sadamate territoorium. Määrav osa äriühingu põhivarast ehitatud ja soetatud avaliku huvi teenuste osutamise tagamiseks (parv- ja liinilaevaliikluse kindlustamine Eesti asustatud saartega) ja seejuures võib osade rajatiste kasulik eluiga olla kuni 50 aastat ja maal lõputu ning selliste varade väärtuse hindamiseks tuleks koostada väga pikaajalised prognoosid. AS Saarte Liinid juhatuse hinnangul ei ole võimalik ettevõtte tegevuse piiramine ühegi sadama arvelt. Seetõttu on äriühingu väikseim eristatav raha genereerimise üksus 18 sadamat, töölaev Panda ja ujuvsüvendaja Watermaster kokku, ehk AS Saarte Liinid tervikuna.

(Lisa 2 järg)

Lähtudes 2020. aasta majandusaastal ettevõtte juhtkonnale teada olnud infost, võib väita, et sisuliselt on tegemist turumõjudest sõltumatute investeeringutega, kuna potentsiaalsed konkurendid antud tegevusvaldkonnas ja –piirkonnas puuduvad. Äriühingu põhiliste koostööpartneritega sõlmitud sadamateenuste müügikokkulepped on pikaajalised ja risk käibemahtude languse osas piisaval määral maandatud. Seega on materiaalse põhivara majandustingimustest tulenev väärtuse languse risk ebaoluline ning juhatuse hinnangul ei ole materiaalse põhivara väärtuse testimine 2020. aasta majandusaasta aruande koosseisus vajalik.

Hinnang materiaalse põhivara kasutusotstarbe kohta

AS Saarte Liinid kasutab teatud sadamahooneid osaliselt materiaalse põhivara ning osaliselt kinnisvarainvesteeringuna. Ettevõtte hindab nende objektide puhul proportsiooni, millises ulatuses kasutatakse objekti kui materiaalselt põhivara ning mis ulatuses kinnisvarainvesteeringuna.

Kuna aruandeperioodil ja sellele eelnevatel perioodidel välja renditud kinnisvaraobjektid ei ole eraldi võõrandatavad ja enda majandustegevuses kasutatav osa on oluline, kajastab ettevõtte selliseid objekte 31.12.2020 ja 31.12.2019 seisuga materiaalse põhivarana.

Riskide juhtimine

Arvestades AS Saarte Liinid põhitegevusega seotud investeeringute suurt osakaalu, mida rahastatakse nii omavahendite, sihtfinantseeritud vahendite kui ka laenude arvelt, kaasnevad olulised riskid eelkõige finantseerimistegevusest jagunedes järgmistesse äriühingu jaoks olulistesse gruppidesse: tururiskid (sealhulgas ka rahavoogude intressirisk), krediidirisk ja likviidsusrisk.

AS Saarte Liinid juhatuse aktsepteerib üldise seisukohana finantsturu pikaajalist prognoosimatust ja üritab vähendada võimalikke sellest tulenevaid ebasoodsaid mõjusid äriühingu finantstegevusele. Samas on ettevõttel riigile kuuluva äriühinguna kohustus jälgida riigihangete seadustest tulenevaid nõudeid ka finantseerimistegevuses ja finantsinstrumentide kasutamisel. Kuna äriühingu poolt kasutatud sihtfinantseeringute maht on väga suur, siis on juhtkonna poolt valitud konservatiivne lähenemine vabaturu tuletis- ja finantsinstrumentidele ja neid sisuliselt ei kasutata.

Tururiskid**a) Valuutarisk**

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. AS Saarte Liinid valuutariski vältimise põhiinstrumendiks on majandustegevuse põhinemine eurol, kui alusvaluutal. Seda lihtsustab ettevõtte sihtturgude paiknemine eurotsoonis. Äriühingul puuduvad kohustused ja nõuded muudes valuutades. Kõik olemasolevad pikaajalised nõuded ja võlakohustused on noteeritud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariski vabadena. 2020. aastal toimusid kõik ettevõtte maksed ja laekumised eurodes. Võrreldaval 2019. aastal toimusid kõik ettevõtte maksed ja laekumised samuti eurodes, millele tuginedes võib kinnitada, et AS Saarte Liinid ei ole valuutariskile avatud.

b) Hinnarisk

Vastavalt eelpool kirjeldatud põhimõtetele ei oma AS Saarte Liinid investeeringuid omakapitali instrumentidesse ning seega ei olda avatud finantsinstrumentidest tulenevale turuhinnariskile.

(Lisa 2 järg)**c) Intressimäära risk**

AS Saarte Liinid intressimäära risk tuleneb ettevõtte investeringute kaasrahastamiseks võetud pikaajalistest võlakohustustest ja arvelduslaenu kasutamisest rahavoogude juhtimisel, tähtajalised deposiidid äriühingul puuduvad. AS Saarte Liinidel oli 2020. aasta lõpu seisuga neli kehtivat pikaajalist laenulepingut, mis on kõik sõlmitud avatud hankemenetluse tulemustel. Laenulepingute intressimäärad on seotud ujuva baasintressimääraga (6 kuu EURIBOR), mis muudab äriühingu avatuks intressimäära riskile.

Ettevõttel on põhimõtteline võimalus kasutada lühiajalisi finantsinstrumente (näiteks intressimäära *ujuvast-fikseerituks* vahetustehinguid) intressimäära riskide maandamiseks, kuid senistel hangetel saavutatud intressimarginaalide ja kehtivad baasintressimääradega puudub vastav vajadus. Seisuga 31.12.2020 on ettevõtte lühi- ja pikaajalistest laenu- või liisingkohustustest ujuva intressimääraga seotud 100,0% (seisuga 31.12.2019 oli see samuti 100,0%). Intressiriskile avatud võlakohustuste osakaal oli kõigest kohustustest seisuga 31.12.2020 10,3% (seisuga 31.12.2019 13,2%).

Intressimäära riski hindamiseks kasutatakse tundlikkusanalüüsi, mis kirjeldab intressimäära riski mõju ettevõtte puhaskasumile turuga seotud intressimäära hinnangulise kõikumise kaudu. Arvestades majandusaasta keskmist intressimäära ja selle kujunemist (6 kuu EURIBOR -0,526% aastas keskmiselt) oli ujuva intressimäära osatähtsus ettevõtte lepingute keskmises intressimääras 0,0% ja sellest sõltuv aastane intresside kulu on seisuga 31.12.2020 kokku 0 eurot. Võrreldaval perioodil 2019. aastal oli ujuva intressimäära (6 kuu EURIBOR keskmiselt -0,345% aastas) osatähtsus ettevõtte lepingute keskmises intressimääras samuti 0,0% ehk sellest sõltuv aastane intresside kulu on seisuga 31.12.2019 kokku 0 eurot.

Kasutades majandusaastal tundlikkusanalüüsis turuintressimäära kõikumise hinnanguna 100 baaspunkti ehk 1 protsendipunkti võrra kõrgem/madalam, oleks äriühingu majandusaasta puhaskasum seisuga 31.12.2020 olnud arvestuslikult 38 583 eurot väiksem/suurem. Juhul, kui turuintressimäär oleks ka võrdlusaastal muutunud 100 baaspunkti, oleks äriühingu majandusaasta puhaskasum seisuga 31.12.2019 olnud arvestuslikult 34 694 eurot väiksem/suurem.

Baasintresside tase on jätkuvalt negatiivne ja põhinedes asjakohastele majandusprognosidele püsib samal tasemel ka lähiaastatel. Arvestades seda, et intressikulud moodustasid AS Saarte Liinid aruandeaastal kuludest 0,7% on intressimäärade riski mõju ettevõttele minimaalne.

Krediidirisk

Krediidirisk on oht, et ettevõtte vastaspool ei täida finantsühetest või kliendilepingutest tulenevaid kohustusi tuues rikkumisega kaasa võimaliku finantskahju. AS Saarte Liinid krediidirisk tuleneb põhisiasa nõuetest ostjate vastu ja rahastamisotsustega eraldatud, kuid ettevõttele veel välja maksmata sihtfinantseeritud vahenditest. Krediidiriski maandamiseks viiakse enne suuremahuliste lepingute sõlmimist läbi kliendi taustauuring. Klientidega, kes kavandavad ettevõtte poolt pakutavate teenuste suuremahulist ja/või pikaajalist kasutamist, sõlmitakse kahepoolsed lepingud. Lepingutega täpsustatakse poolte kohustused ja maksekäitumise põhinõuded, samuti võimalikud sanktsioonid.

Ülejäänud meetodid klientide krediidiriski juhtimiseks seisnevad nende igapäevase maksekäitumise jälgimises ja meetmete operatiivses rakendamises põhjendatud vajadusel. Klientidega seotud krediidiriski vähendamiseks on kasutatud avansiliste maksete nõuet klientidele, kelle maksevõimes on põhjust kahelda. Aastalõpu seisuga kantakse ebatõenäoliselt laekuvad nõuded lootusetuteks. Lootusetult laekuvad arved kantakse bilansist välja nõukogu otsusega peale juhatuse vastava hinnangu saamist. Finantsvarade krediitkvaliteedist 2020. aastal annab täpsema ülevaate käesoleva aruande lisa 4.

(Lisa 2 järg)

Oodatava krediikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediikahjumi määrad põhinevad viimase 36 kuu kuni 31. detsember 2020 või vastavalt kuni 1. jaanuar 2020 maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediikahjumitel. Ajaloolisi kahjumeid korrigeeritakse põhjendatud vajadusel jooksva ning tulevikuinformatsiooni põhjal, mis puudutab makromajanduslikke faktoreid ning ostjate võimet nõuete tasumiseks. Ettevõtte on hinnangul on siinkohal kõige relevantsemateks näitajateks SKP ja töötuse määr nendes riikides, kus toimub kaupade ja teenuste müük. Lähtudes oodatavatest antud näitajate muutusest korrigeeritakse vajadusel vastavalt ka ajaloolisi kahjumäärasid.

Ülevalpool kirjeldatud põhimõtetele vastavate nõuete allahindlus oli 1. jaanuari 2020 seisuga (IFRS 9 rakendamise kuupäeval) ebaoluline.

Kuigi raha ja raha ekvivalendid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediikahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 1. jaanuari 2020 ja 31. detsembri 2020 seisuga.

Äriühingu jaoks oluline krediidirisk on nõuded ostjate vastu. Seisuga 31.12.2020 oli ettevõtte finantsseisundi aruandes krediidiriskile avatud nõudeid kokku summas 362 172 eurot ja võrreldava, 31.12.2019 seisuga, 580 282 eurot, millest olulise osa moodustasid nõuded OÜ Väinamere Liinid vastu kokku summas 346 529 eurot.

Juhtkonna poolt aruandeaastal võla sissenõudmiseks teostatud toimingud lõppesid peale AS Saarte Liinid poolt algatatud pankrotiprotsessi õiguslikkuse selgitamist Riigikohtus. 07.01.2021 tegi Harju Maakohus AS Saarte Liinid avalduse alusel otsuse OÜ Väinamere Liinid pankrotihalduri määramiseks ja pankrotimenetluse algatamiseks. Viidatud otsuste tulemusel tegi võlgnik käesoleva aasta alguses ettepaneku võlavaidluse kompromisslahenduseks, millega AS Saarte Liinid juhtkond nõustus.

Poolte notariaalselt sõlmitud kokkuleppel müüdi põhiosa nõudest kogusummas 250 000 eurot Väinamere Liinid OÜ omanikettevõttele Holostovi Kinnisvara AS. Tehingu tulemusel võttis nõude ostja kohustuse tasuda see hiljemalt 31.12.2021. Seepärast kajastatakse see majandusaasta aruandes lühiajaliste nõuete kirjel. Nõudest 89 394 eurot tunnistati lootusetult laekuvaks ning kanti bilansist välja seisuga 31.12.2020.

Ettevõttele veel välja maksmata sihtfinantseeritud vahendeid seisuga 31.12.2020 oli summas 988 241 eurot, samas kui võrreldava, 31.12.2019 oli neid 14 164 eurot. Aruandeaastal on tegemist madala krediidiriskiga nõudega, kuna see on kaetud Interreg Europe eraldatud vahendite rahastamisotsusega.

(Lisa 2 järg)**Likviidsusrisk**

AS Saarte Liinid likviidsusrisk on seotud eelkõige lühiajaliste nõuete ja võlgadega. Ettevõtte eesmärgiks on tasakaalu säilitamine rahastamisallikate iseloomu, tähtsuse, piisavuse ja paindlikkuse vahel. AS Saarte Liinid finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu ning laekumata sihtfinantseerimisest, vastavate kirjete olulisi muutusi aruandeaastal kirjeldati krediidiriski käsitlevas lõigus. Pikaajalisi finantsvarasid, investeringuid ja väärtapabereid äriühing ei oma.

	eurodes	
Lühiajalised nõuded ja ettemaksud	31.12.2020	31.12.2019
Tagasimaksud järgmise 12 kuu jooksul	1 677 301	768 101
KOKKU	1 677 301	768 101

	eurodes				
	Diskonteerimata rahavood¹				
Finantskohustused maksetähtaegade lõikes 31.12.2020	Saldo²	Järgmise 12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul	Enam kui 5 aasta jooksul	Kokku
Võlad tarnijatele, töövõtjatele, maksuvõlad	1 702 144	1 702 144	0	0	1 702 144
Laenukohustused	4 232 886	848 892	2 916 797	467 197	4 232 886
KOKKU	5 935 029	2 551 036	2 916 797	467 197	5 935 029

	eurodes				
	Diskonteerimata rahavood¹				
Finantskohustused maksetähtaegade lõikes 31.12.2019	Saldo²	Järgmise 12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul	Enam kui 5 aasta jooksul	Kokku
Võlad tarnijatele, töövõtjatele, maksuvõlad	911 321	911 321	0	0	911 321
Laenukohustused	5 378 046	1 218 194	3 014 966	1 144 886	5 378 046
KOKKU	6 289 367	2 129 515	3 014 966	1 144 886	6 289 367

¹ Intressikulud on prognoositud kasutades vastaval bilansipäeval kehtinud intressimäärasid.

² Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses.

AS Saarte Liinid võlad ja ettemaksud on tagasimakse tähtaegadega kuni 12 kuud, põhiosa võlgadest on seotud arvestatud tööjookuludega ja jooksva majandustegevusega. Oma tegevuse rahastamiseks kasutab ettevõtte arvelduslaene, kapitalirenti ja pikaajalisi pangalaene. Ettevõtte põhimõtete kohaselt ei tohiks sõlmitud diskonteerimata laenukohustuste tagasimaksete lõpptähtajast rohkem kui 35% saabuda järgmise 12 kuu jooksul.

2020. aasta lõpus moodustasid järgneva 12 kuu jooksul saabuval diskonteerimata laenukohustuste tähtajad 43,0% koguvõlgnevusest, 2-5 aasta jooksul saabuval tähtajad 49,2% ja enam kui 5 aasta pärast saabuval tähtajad 7,9%. Lühiajalise koguvõlgnevuse kõrge määr on põhiliselt seotud Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist sihtfinantseeritud projektidega seotud ostuarvete kajastamisest aasta lõpu seisuga. AS Saarte Liinid juhtkonna hinnangul on saavutatud likviidsusriskide parem jaotumine järgnevatele perioodidele läbi võrdsete laenude lühiajaliste tagasimaksete, arvesse võtmata arvelduskrediidi lühiajalist jääki.

(Lisa 2 järg)

Võrdlusperioodi, 2019. majandusaasta lõpuks olid võlakohustused restruktureeritud nii, et 12 kuu jooksul saabuvad tähtajad moodustavad 33,9% koguvõlgnevusest, 2-5 aasta jooksul saabuvad tähtajad 47,9% ja enam kui 5 aasta pärast saabuvad tähtajad 18,2% diskonteerimata koguvõlgnevusest.

Tulenevalt lühiajaliste nõuete ja kohustuste vahekorras oli AS Saarte Liinid majandusaasta käibekapital kokku summas 2 340 tuhat eurot. AS Saarte Liinid juhatuse rakendab vajadusel äriühingu likviidsusriski maandamise tagamiseks lühiajalisi laenukohte arvelduskrediidina.

31. detsember 2020. seisuga oli SEB Panga arvelduskrediiti kasutatud kokku 0 euro ulatuses (vt aruande lisa 10), mis tulenes AS Saarte Liinid aktiakapitali emiteerimise laekumisest 2020. aasta lõpul.

Äriühingu majandustegevus liinilaevade teenindamisel on kavandatud kasumlikuna ning korrektsed lepingupartnerid tagasid ka käibevahendite kasvu. Juhatuse hinnangul lõid positiivne käibekapital ja paranenud likviidsusnäitajad 2020. aastal ettevõttele soodsa fooni kõigi võetud kohustuste täitmiseks.

Kapitali juhtimine ja finantsvõimendus

AS Saarte Liinid kapitali juhtimisel on seatud eesmärgiks ettevõtte krediitvõimekuse püsimine piisaval tasemel, et vajadusel kaasata võõrkapitali investeerimistegevuse rahastamiseks. Äriühingu omakapital koosneb emiteeritud aktsiakapitalist, kohustuslikust reservkapitalist ja jaotamata kasumist. Ettevõtte kapitaliseeritust jälgitakse võlakohustuste ja omakapitali suhtarvude abil ning hinnates neid võrdluses ettevõtte investeerimis- ja finantseerimisvajadusega.

	eurodes	
Finantsvõimendus	31.12.2020	31.12.2019
Laenukohustused (lisa 10) ¹	4 232 886	5 378 046
Varad kokku	65 174 171	59 878 309
Võlakordaja	6,5%	9,0%
Kogu omakapital	22 960 220	19 146 811
Kohustuste ja omakapitali suhe	18,4%	28,1%

¹ Intressi kandvad võlad

AS Saarte Liinid laenukohustuste suhe varadesse ehk võlakordaja oli 31.12.2020 seisuga 6,5% ning kohustuste ja omakapitali suhe 18,4%. Võrreldes 2019. aastaga vähenes võlakordaja 2,5 protsendipunkti võrra, seejuures vähenes ka äriühingu kohustuste ja omakapitali suhe 9,7% võrra.

Finantsvõimenduse näitajate vähenemine võrreldes eelneva aastaga on seotud nii omavahendite arvelt tehtud investeringute kapitaliseerimise kui ka täiendava aktsiakapitali panustamisega ainuaktsionäri poolt. Võõrvahendite osakaalu vähendamine on osaliselt seotud ka AS Saarte Liinid uue arengukava ettevalmistamisega perioodiks 2021-2027. Kuna seni on selgusetu, millises mahus õnnestub lähiaastate investeringuteks kaasata sihtfinantseeritud vahendeid, siis peab juhtkond otstarbekaks ettevõtte potentsiaalse laenuvõime maksimaalset suurendamist investeerimisvõimekuse tagamiseks.

Õiglane väärtus

Ettevõtte hinnangul ei erine bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (lisa 4) ja –kohustuste (lisa 8 ja 9) bilansilised väärtused seisuga 31. detsember 2020 ja 31. detsember 2019 oluliselt nende õiglasest väärtusest.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

24. 03. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

(Lisa 2 järg)

Ettevõtte laenukohustused kannavad peamiselt ujuvat intressimäära, mis muutub vastavalt turu intressimäära kõikumistele. Juhtkonna hinnangul vastavad ettevõtte võlakohustuste intressimäärad turutingimustele. Sellest tulenevalt hindab juhatus, et pikaajaliste kohustuste õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Muud finantsvarad ja -kohustused (nt nõuded ostjatele, võlad hankijatele) on lühiajalised, mistõttu juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus on lähedane nende õiglasele väärtusele.

Pikaajaliste finantskohustuse õiglase väärtus määratakse diskonteeritud tuleviku lepinguliste rahavoogude baasil kasutades turu intressimäära, mis on ettevõttele kättesaadav sarnaste finantsinstrumentide kasutamisel. See vastab finantsinstrumentide tasemele 3, mille puhul ümberhindluseks kasutatavad hindamismeetodid põhinevad mittejälgitavatel sisenditel.

Lisa 3 Uute ja muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) kasutuselevõtt

Käesoleva aruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on samad, mida Saarte Liinid AS kasutas 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta aruandes. Alates 1. jaanuarist 2019 esmakordselt rakendanud IFRS 16 „Rendilepingud“. Mitmed teised uued standardid on rakendunud 1. jaanuarist 2019, kuid neil ei ole olulist mõju finantsaruannetele.

Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed

eurodes		
Nõuded ja ettemaksed	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded ostjate vastu	362 172	580 282
<i>Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ostjate vastu</i>	0	0
Muud lühiajalised nõuded sh	1 264 833	187 819
<i>Saamata põhivara sihtfinantseerimine</i>	988 241	14 164
Nõuded kokku	1 627 005	768 101
Ettemaksed sh	50 296	0
<i>Maksude ettemaksed ja tagasinõuded</i>	50 296	0
Ettemaksed kokku	50 296	0

EL Ühtekuuluvusfondilt jäi aruandeaastal esitatud taotluste alusel saamata äriühingule eraldatud vahendeid põhivara sihtfinantseerimiseks 975 106 eurot (2019. a. 0 eurot). EL Regionaalfondilt jäi aruandeaastal esitatud taotluste alusel saamata äriühingule eraldatud vahendeid põhivara sihtfinantseerimiseks 13 135 eurot (2019. a. jäi taotluste alusel äriühingule eraldatud sihtfinantseeritud vahendeid saamata 14 164 eurot). Maksude ettemaksete ja tagasinõuetena kajastub käibemaksu ettemaks seisuga 31.12.2020 summas 50 296 eurot (31.12.2019. a. 0 eurot). AS Saarte Liinid tähtaja ületanud nõuded, mis ei ole kuluks kantud, moodustasid 31.12.2020 seisuga kokku 43 627 eurot (2019. a 351 593 eurot). Üle tähtaja nõuete krediidiriski hinnang on toodud lisas 2.

Muude nõuete all on kajastatud Matsalu Veevärk OÜ Virtsu puhastusseadmete kasutamise eest tehtud ettemaks summas 16 750 eurot (2019. aastal 19 750 eurot), OÜ Väinamere Liinid võlgnevuse tagamise kohtuhagiga seotud deposiidid kokku summas 0 eurot (2019. aastal 1 000 eurot), juriidilised kulud summas 38 853 eurot (2019.a. 38 853 eurot), kütus summas 111 822 eurot (2019.a. 111 822 eurot). Muude nõuete alla on kajastatud OÜ Väinamere Liinid laekumata arve summas 99 325 eurot (2019.a. 0 eurot)

Lisa 5 Varud

eurodes		
Varud	31.12.2020	31.12.2019
Tooraine ja materjal	25 046	13 195
Varud kokku	25 046	13 195

Tooraine ja materjalina on ettevõtte sadamates arvele võetud absorptsioonipoom, veesõiduki varuosad ja vedelkütus veesõidukitele. Nii 2020. aastal kui ka 2019.a varude allahindlusi ei tehtud, varud võeti arvele vastavalt soetustele ja kanti kuluks vastavalt nende tegelikule kasutamisele.

Lisa 6 Materiaalne põhivara

eurodes

Materiaalne põhivara	Lisa	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksud	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2018		652 048	79 930 868	5 549 237	197 904	3 810 365	90 140 423
Akumuleeritud kulum 31.12.2019		0	28 892 890	2 428 111	145 817	0	31 466 818
Jääkmaksumus 31.12.2019		652 048	51 037 978	3 121 126	52 087	3 810 365	58 673 605
Ostud		41 000	247 647	14 570	3 501	4 416 356	4 723 074
Müük		0	0	-507 681	0	0	-507 681
Mahakandmine		0	-146 191	-6 955	0	0	-153 145
Reklassifitseerimine		0	3 698 552	0	0	-3 701 920	-3 368
Reklassifitseerimine IFRS 16		0	0	75 552	0	9 276	84 828
Amortisatsiooni mahakandmine		0	146 191	507 591	0	0	653 782
Amortisatsioon ja allahindus	16	0	-2 883 079	-358 989	-8 114	0	-3 250 182
Soetusmaksumus 31.12.2020		693 048	83 730 877	5 124 723	201 405	4 534 077	94 284 130
Akumuleeritud kulum 31.12.2020		0	31 629 778	2 279 509	153 931	0	34 063 218
Jääkmaksumus 31.12.2020		693 048	52 101 098	2 845 214	47 474	4 534 077	60 220 912

Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist eraldati aruandeaastal välisabi 3 368 562 eurot, millest laelus 2 393 456 eurot, nõudena kajastatakse 975 106 eurot. Seda sihtfinatseerimist kasutati Naissaare sadama, Papissaare sadama ja Vikati sadama rekonstrueerimiseks ning Heltermaa sadama, Rohuküla sadama ja Kihnu sadama kaide rekonstrueerimiseks. Ettevõtluse Arendamise SA eraldati aruandeaastal 200 000 eurot, mida kasutati Triigi sadama rekonstrueerimiseks. Euroopa Regionaalfondist laelus aruande perioodil 185 185 eurot.

100% amortiseerunud põhivara, mis on seisuga 31.12.2020 endiselt kasutuses, on finantsseisundi aruandes kajastatud kokku soetusmaksumuses 2 585 192 eurot. Aruandeaastal on müüdnud ja maha kantud materiaalne põhivara kokku soetusmaksumuses 653 872 eurot ja akumuleeritud kulumit summas 646 827 eurot.

Aruandeaastal müüdi põhivara 60 000 euro väärtuses, kasum põhivara müügist oli 52 955 eurot.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks

24. 03. 2021

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

(Lisa 6 järg)

Eelmise aruande aastal toimunud tehingud materiaalse põhivaraga

							eurodes
Materiaalne põhivara	Lisa	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2018		615 748	77 785 856	4 696 592	186 724	2 143 945	85 428 865
Akumuleeritud kulum 31.12.2018		0	26 175 823	2 084 563	134 623	0	28 395 009
Jääkmaksumus 31.12.2018		615 748	51 610 033	2 612 029	52 101	2 143 945	57 033 856
Ostud		35 800	405 069	700 279	11 180	3 092 376	4 244 704
Mahakandmine				-5 270			-5 270
Reklassifitseerimine		500	1 425 456		0	-1 425 956	0
Reklassifitseerimine IFRS 16			314 487	157 636			472 124
Amortisatsioon ja allahindus	16	0	-2 717 067	-343 548	-11 194		-3 071 809
Soetusmaksumus 31.12.2019		652 048	79 930 868	5 549 237	197 904	3 810 365	90 140 423
Akumuleeritud kulum 31.12.2019		0	28 892 890	2 428 111	145 817	0	31 466 818
Jääkmaksumus 31.12.2019		652 048	51 037 978	3 121 126	52 087	3 810 365	58 673 605

Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist eraldati aruandeaastal välisabi 1 338 656 eurot, mida kasutati Naissaare sadama rekonstrueerimise I etapiks ning uue süvendulaeva Watermasteri soetuseks. Keskkonna Investeeringute Keskusest eraldati aruandeaastal 68 764 eurot, mida kasutati reostustõrjepaatide ostmiseks. Euroopa Regionaalfondist laekus aruande perioodil 589 902 eurot.

100% amortiseerunud põhivara, mis on seisuga 31.12.2019 endiselt kasutuses, on finantsseisundi aruandes kajastatud kokku soetusmaksumuses 1 486 280 eurot. Aruandeaastal on müüdud ja maha kantud materiaalne põhivara kokku soetusmaksumuses 5 270 eurot ja akumuleeritud kulumit summas 5 270 eurot.

Aruandeaastal müüdi põhivara 3 468 euro väärtuses, kasum põhivara müügist oli 3 468 eurot.

Lisa 7 Immateriaalne põhivara

eurodes

Immateriaalne põhivara	Arengu- väljaminekud	Ettemaks immateriaalse põhivara eest	KOKKU
Jääkmaksumus 31.12.2018	26 567	26 065	52 632
Ümberkvalifitseerimine	10 261	-10 261	0
Amortisatsioon ja allahindlused	-16 044	-11 549	-27 593
Soetusmaksumus 31.12.2019	90 320	4 255	94 575
Akumuleeritud kulum 31.12.2019	-69 537	0	-69 537
Jääkmaksumus 31.12.2019	20 784	4 255	25 039
Ostud	0	53 667	53 667
Amortisatsioon ja allahindlused	-17 167	0	-17 167
Soetusmaksumus 31.12.2020	90 320	57 922	148 243
Akumuleeritud kulum 31.12.2020	-86 704	0	-86 704
Jääkmaksumus 31.12.2020	3 617	57 922	61 539

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

eurodes

Võlad ja ettemaksed	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele	1 457 293	603 752
sh võlad põhivara eest	211 564	230 907
Võlad töötajatele	242 084	217 867
Maksuvõlad	0	81 935
Muud kohustused	2 767	7 767
KOKKU	1 702 144	911 321

Lisa 9 Maksuvõlad ja ettemaksed

eurodes

Maksuvõlad ja ettemaksed	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Kinnipeetud tulumaks		33 304	27 268
Sotsiaalmaks		63 664	56 819
Kinnipeetud kogumispensioni makse		2 704	2 163
Ettevõtte tulumaks		2 527	3 917
Töötuskindlustusmakse		3 541	2 910
Käibemaks		-157 395	-13 912
Loodusressursside kasutamise ja saastetasude kohustis		1 360	2 771
KOKKU	8	-50 296	81 935

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused – maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli ettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni viie aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 10 Laenukohustused ja netovõlg

eurodes

Laenukohustused	31.12.2020	Tagasi- maksed 2021. a	Tagasi- maksed 2022- 2032. a	Makse- tähtaeg	Interssimäär
Pangalaen SEB	960 001	426 667	533 334	2023. a	6 kuu Euribor + 1,27%
Pangalaen LHV	350 000	350 000	0	2021. a	6 kuu Euribor + 0,52%
Pangalaen Luminor	2 500 000	0	2 500 000	2026. a	6 kuu Euribor + 1,15%
Arvelduskrediit	0	0	0	30.11.2021. a	6 kuu Euribor + 1,5%
Kasutusrent IFRS 16 (lisa 11)	422 885	72 226	350 660	2032. a	6 kuu Euribor + 1,6%
KOKKU	4 232 886	848 893	3 383 994		

eurodes

Laenukohustused	31.12.2019	Tagasi- maksed 2020. a	Tagasi- maksed 2021- 2032. a	Makse- tähtaeg	Interssimäär
Pangalaen SEB	1 363 334	403 333	960 001	2023. a	6 kuu Euribor + 1,27%
Pangalaen Danske	700 000	350 000	350 000	2021. a	6 kuu Euribor + 0,71%
Pangalaen Luminor	2 500 000	0	2 500 000	2026. a	6 kuu Euribor + 1,15%
Arvelduskrediit	390 787	390 787	0	30.11.2020. a	6 kuu Euribor + 1,5%
Kapitalirent (lisa 11)	12 078	12 078	0	2020. a	6 kuu Euribor + 1,6%
Kasutusrent IFRS 16 (lisa 11)	411 847	61 996	349 851	2032. a	6 kuu Euribor + 1,65%
KOKKU	5 378 046	1 218 194	4 159 852		

Kõikide laenukohustuste alusvaluutaks on euro. 2020. a lisaks võetud laene ei ole. Samuti ei olnud juurde võetud laene ka 2019. aastal. Aruandeperioodil tasus ettevõtte laenude põhiosa makseid summas 753 333 eurot (2019. aastal tasuti laenude põhiosa makseid 683 333 eurot). Kapitalirendimakseid tasuti 2020. aastal 12 078 eurot (2019. aastal 5 053 eurot). Aruandeperioodi intressikulu laenudelt ja muudelt intressi kandvatelt võlakohustustelt moodustas 60 423 eurot (2019. aastal 72 191 eurot).

Kasutamata arvelduskrediit oli 2020. aasta lõpus kokku 1 300 000 eurot (2019. aastal oli kasutamata arvelduskrediidi jääk 390 787 eurot). Arvelduskrediidi leping on sõlmitud SEB Pangaga ning seda pikendati 23.09.2020 kogulimiidiga 1 300 000 eurot ja lõpptähtajaga 30.11.2021.

AS Saarte Liinid ja laenuandjate vahelistes lepingutes on sätestatud piirangud või eritingimused, mille mittetäitmisel võib laenuandja nõuda ettevõttelt laenu ennetähtaegset tagasimaksmist, sealhulgas:

- piiratud õigused varade võõrandamiseks;
- piiratud õigused täiendavate kohustuste võtmiseks;
- piiratud õigused garantiide ja tagatiste andmiseks;
- piiratud õigused dividendide väljamaksmise ja aktsiakapitali suurendamise otsuste tegemisel.

Nii seisuga 31. detsember 2020 kui ka seisuga 31. detsember 2019 seisuga olid ettevõtte tegevus ja toimingud vastavuses laenulepingute tingimustega.

(Lisa 10 järg)**Netovõlg**

eurodes

Netovõlg	31.12.2020	31.12.2019
Raha ja raha ekvivalendid	3 189 373	398 369
Laenukohustused tagasimaksetähtajaga kuni 1 aasta	-848 893	-1 218 194
Laenukohustused tagasimaksetähtajaga üle 1 aasta	-3 383 994	-4 159 852
Netovõlg	-1 043 514	-4 979 677
Raha ja raha ekvivalendid	3 189 373	398 369
Ujuva intressimääraga võlakohustused	-4 232 887	-5 378 046
Netovõlg	-1 043 514	-4 979 677

eurodes

Netovõlg	Sularaha ja arveldusarved	Liisingute tagasimaksud kuni 1 a.	Liisingute tagasimaksud üle 1 a.	Laenude tagasimaksud kuni 1 a.	Laenude tagasimaksud üle 1 a.	KOKKU
Netovõlg 01.01.2019	540 111	-5 053	-12 078	-1 559 023	-4 563 334	-5 599 377
Ümberklassifitseerimised	0	-74 074	-337 773	-753 333	753 333	-411 847
Rahavoog	-141 741	65 329	349 851	683 333	0	956 772
Netovõlg 31.12.2019	398 370	-13 798	0	-1 629 023	-3 810 001	-5 054 452
Ümberklassifitseerimised	0	-72 226	-350 660	-776 667	776 667	-422 885
Rahavoog	2 791 003	74 074	350 660	753 333	0	3 969 069
Netovõlg 31.12.2020	3 189 373	-11 950	0	-1 652 357	-3 033 334	-1 508 268

Lisa 11 Rendid**Kapitalirent (ettevõtte kui rentnik)**

eurodes			
Rendikohustus	Lisa	2020	2019
Aruande perioodi alguses		12 078	17 131
Makstud kapitalirendimaksed		-12 078	-5 053
Aruandeperioodi lõpus		0	12 078
Tuleviku kapitalirendi miinimummaksed	10	0	12 078
sh makseperiood 1 aasta		0	12 078
sh makseperiood 2-5 aastat		0	0
Rendimaksete nüüdisväärtus		0	12 271
Maksetähtaeg		28.11.2020	28.11.2020
Intressimäär		6 kuu Euribor + 1,6%	6 kuu Euribor + 1,6%
Alusvaluuta		euro	euro

Kasutusrent (ettevõtte kui rentnik)

eurodes			
Kasutusrendikulu	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Maa		0	730
Hooned ja ruumid		5 575	8 699
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiliste riist- ja tarkvara rent		51 543	45 879
Sõiduautod		14 736	19 904
Töömashinad ja seadmed		6 695	2 797
KOKKU	16	78 548	78 008

Kasutusrendi soetusmaksumus transpordivahendite ja hoonete osas IFRS 16 alusel oli seisuga 31.12.2020 540 721 eurot (31.12.2019. 472 124 eurot) ning jääkmaksumus 426 740 eurot (31.12.2019. 422 528 eurot).

(Lisa 11 järg)

eurodes			
Rendikohustus (IFRS 16)		2020	2019
Aruande perioodi alguses		411 848	0
Võetud rendid		75 552	472 124
Makstud kasutusrendimaksud		-64 515	-60 276
Aruandeperioodi lõpus		422 885	411 848
Tuleviku kasutusrendi miinimummaksed	10	422 885	411 848
sh makseperiood 1 aasta		-72 226	-61 996
sh makseperiood alates 1 aastat		-350 660	-349 851
Rendimaksete nüüdisväärtus		464 530	446 937
Maksetähtaeg		Viimase lepingu lõpp tähtaeg on arvestatud 31.12.2032	Viimase lepingu lõpp tähtaeg on arvestatud 31.12.2032
Intressimäär		Vahemik 1,46%-2,3%	Vahemik 1,3%-1,9%
Alusvaluuta		euro	euro

Kapitaliseeritud rendikulusid ei kajastata rendikuluna. Alates 01.01.2019 elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks v.a lühiajalised rendilepingud ja rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal.

Maa rendi osas ei saa AS Saarte Liinid objektiivselt hinnata järgmiste perioodide rendikulu, kuna Viimsi vallavalitsusega sõlmitud hoonestusõiguse leping sätestab tasu määramise alusena sadamat aasta jooksul külastanud reisijate arvu, mis näitajana võib aastate lõikes oluliselt varieeruda. AS Saarte Liinid juhatus peab Viimsi vallavalitsusega läbirääkimisi hoonestusõiguse tasu aluse sidumiseks lepingualuse maa pindalaga, mis võimaldaks tulevikus järgmiste perioodide rendikulu objektiivselt hinnata.

Ettevõtte kui rendileandja

eurodes			
Renditulu	Lisa	2020	2019
Hooned, ruumid ja territoorium		148 837	161 495
KOKKU	14	148 837	161 495

Hoonete ja ruumide rendilepingud saab katkestada 3-6 kuulise etteteatamisaja jooksul, millele vastav renditulu moodustab 14 647 eurot (2019.a. 14 395 eurot).

Rendile antud hoonete, ruumide ja territooriumi soetusmaksumus on 4 329 925 eurot (2019.a. 2 044 057 eurot) ja jääkmaksumus 2 624 218 eurot (2019.a. 1 108 335 eurot). Rendile antud hoonete-ruumide jääkmaksumuse osatähtsus ehitiste jääkväärtusest on 1,25 %.

(Lisa 11 järg)

Territooriumi kasutusõiguse ja hooajaliste hoonete, ruumide renditulu oli 2020. aastal 68 038 kuus, rendile antud territooriumi ja hoonete, ruumide soetusmaksumus oli 1 325 786 eurot, jääkväärtus oli 506 639 eurot. Rendile antud territooriumi kasutusõiguse ja hooajaliste hoonete, ruumide jääkmaksumuse osatähtsus ehitiste ja territooriumi jääkväärtusest moodustab 69,3%.

Lisa 12 Sihtfinantseerimine

	eurodes	
Pikaajalise varadega sihtfinantseerimisega seotud kohustuste perioodi alguse seisuga	2020	2019
EL Ühtekuuluvusfond	24 097 391	23 935 391
EL Regionaalfond	4 743 878	4 477 243
Kodumaine sihtfinantseerimine (riigieelarve ja omavalitsuste vahendid)	5 126 844	5 470 280
Keskonnainvesteeringute Keskus SA	146 801	81 312
Ettevõtluse Arendamise SA	327 216	345 084
KOKKU	34 442 130	34 309 310
Sihtfinantseeringute liikumised aruandeperioodil kokku	3 753 747	1 997 323
Perioodi jooksul saadud põhivara sihtfinantseerimine		
sh Euroopa Ühtekuuluvusfondist	975 106	0
Perioodi jooksul laekunud põhivara sihtfinantseerimine		
EL Ühtekuuluvusfond	2 393 456	1 338 656
EL Regionaalfond	185 185	589 902
Keskonnainvesteeringute Keskus SA	0	68 765
Ettevõtluse Arendamise SA	200 000	0
Sihtfinantseerimisega seotud kohustuste arvestamine tulusse		
EL Ühtekuuluvusfond	-1 155 813	-1 176 656
EL Regionaalfond	-357 719	-323 267
Kodumaine sihtfinantseerimine (riigieelarve ja omavalitsuste vahendid)	-367 084	-343 436
Keskonnainvesteeringute Keskus SA	-13 596	-3 276
Ettevõtluse Arendamise SA	-22 743	-17 868
Pikaajalised varade sihtfinantseerimise muutused kokku	-1 916 955	-1 864 503
Pikaajalise varadega sihtfinantseerimisega seotud kohustuste perioodi lõpu seisuga		
EL Ühtekuuluvusfond	26 310 140	24 097 391
EL Regionaalfond	4 571 344	4 743 878
Kodumaine sihtfinantseerimine (riigieelarve ja omavalitsuste vahendid)	4 759 760	5 126 844
Keskonnainvesteeringute Keskus SA	133 205	146 801
Ettevõtluse Arendamise SA	504 473	327 216
KOKKU	36 278 922	34 442 130

Ettemaksuna on kajastatud sihtfinantseerimisi järgmistelt rahastajatelt: EL Ühtekuuluvusfond 2020. a 3 368 562 eurot (2019. a 1 338 656 eurot), EL Regionaalfond 2020. a 185 185 eurot (2019. a 589 902 eurot), Ettevõtluse Arendamise SA 2020. a 0 eurot (2019. a 68 764 eurot). Objektide lõpetamisel vähendatakse ettemaksu ning võetakse sihtfinantseerimine arve põhivarana.

(Lisa 12 järg)

	eurodes	
Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	2020	2019
Välisabi tegevuskuludeks	0	15 012
Kodumaine abi tegevuskuludeks	581	0
KOKKU	581	15 012

Aruande perioodil arvestati saadud sihtfinantseerimise amortisatsiooniks 1 917 536 eurot (2019. a 1 879 514 eurot).

Lisa 13 Omakapital

AS Saarte Liinid on äriühing, mille kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused aktsiakapitali suurendamise või vähendamise ning dividendide jaotamise osas teeb Eesti Vabariik, keda ettevõtte üldkoosolekul omanikuna esindab majandus- ja kommunikatsiooniminister. AS Saarte Liinid põhikirja kohaselt on ettevõtte miinimumkapital 4 793 400 eurot ning maksimumkapital 19 173 600 eurot. Seisuga 31.12.2020 koosnes AS Saarte Liinid aktsiakapital 66 485 aktsiast nimiväärtusega 100 eurot kokku summas 6 648 500 eurot. Omakapitali koosseisus oleva reservi osas vt. lisa 1 punkt "1".

Ainuaktsionäri otsusega (23.12.2020 nr 1.1-5/20-066) otsustati muuta aktsiate nimiväärtust 100 euro pealt 1 euro peale ning aktsiakapitali suurendada rahalise sissemaksega 3 000 000 euro võrra. Detsembris tasus ainuaktsionär AS Saarte Liinide aktsiakapitali suurendamiseks rahalise sissemaks summa ära. Aruandekuupäevaks ei olnud avaldus uute aktsiate registreerimiseks ning aktsiate nimiväärtuse muutmiseks äriregistrile veel esitatud. Kuna AS Saarte Liinide kohustuseks on emiteerida kindel arv aktsiaid siis ainuaktsionäri aktsiakapitali suurendamiseks saadud summa on kajastatud omakapitali koosseisus eraldi real „ettemakstud aktsiareserv“. Ettemakstud aktsiareservis kajastatud summad klassifitseeritakse ümber reale „Aktsiakapital“, kui emiteeritud aktsiad on registreeritud äriregistri poolt.

Seoses suuremahuliste sihtfinantseeritud investeeringute teostamisega ei kuulu AS Saarte Liinid omaniku otsuse alusel dividendimaksjate hulka. Maksimaalselt võimalike dividendide suurus ning dividendide maksimisega kaasneva tulumaksukohustuse suurus on toodud alljärgnevas tabelis:

	eurodes	
Omakapital	31.12.2020	31.12.2019
Jaotamata kasum	12 646 817	11 833 408
Võimalik maksta dividendidena	10 117 454	9 466 727
Dividendimaksuga kaasnev tulumaksukulu	2 529 363	2 366 682

Lisa 14 Müügitulu

eurodes			
Jaotumine tegevusalade järgi	Lisa	2020	2019
Sadamate töö ja veeteede kasutamise seotud tegevus EMTAK 52221		6 839 467	6 439 312
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus EMTAK 68201	11	148 837	161 495
KOKKU		6 988 305	6 600 808

eurodes			
2020		2019	
Eesti	6 011 011	Eesti	5 559 742
Saksamaa	215 377	Soome	235 439
Rootsi	200 720	Rootsi	222 449
Soome	200 479	Saksamaa	206 800
Holland	178 705	Holland	164 761
Taani	138 972	Taani	152 731
Poola	28 673	Poola	33 624
Läti	4 705	Leedu	9 121
Norra	3 581	Suurbritannia	6 348
Prantsusmaa	3 320	Läti	4 205
Suurbritannia	2 761	Prantsusmaa	3 138
		Norra	2 449
KOKKU	6 988 305		6 600 808

Ekspordi sihtriikide määratlemisel on lähtunud sadamateenuseid kasutanud laevade agenteerimisettevõtete poolt edastatud andmeid sihtriikide kohta.

Kõik AS Saarte Liinid müügitulud on 2020. a ja 2019. a saadud teenuste müügist.

Lisa 15 Tulu sihtfinantseerimisest

eurodes			
Tulu sihtfinantseerimisest	Lisa	2020	2019
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest (kodumaine)		399 037	360 194
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest (välisabi)		1 513 532	1 499 923
Tulu põhivara kaasfinantseerimisest (välisabi)		4 386	4 386
Tulu tegevuskulude sihtfinantseerimisest (välisabi)		0	15 012
Tulu tegevuskulude sihtfinantseerimisest (kodumaine)		581	0
KOKKU	12	1 917 536	1 879 514

Lisa 16 Muude oluliste kasumiaruande kirjete all-liigendused

eurodes			
Muud äritulud	Lisa	2020	2019
Põhivara müük	6	60 000	3 468
Muud viivisintressitulud, leppetrahvid		53 828	91 922
KOKKU		113 828	95 390

eurodes		
Kaubad, toore, materjal ja teenused	2020	2019
Elekter	418 249	441 460
Edasi müüdud elekter	-277 430	-288 666
Kütus	103 493	162 334
Remont ja hooldus	347 145	331 217
Laadimine, lossimine ja transport	890 486	780 724
Maa rent	0	730
Hoonete ja ruumide kasutusrent	5 575	8 699
Sõidukite kasutusrent	14 736	19 904
Teenused	388 632	413 464
KOKKU	1 890 885	1 869 866

eurodes		
Mitmesugused tegevuskulud	2020	2019
Majanduskulu	190 065	157 790
Sidekulud	24 407	13 892
IKT riist- ja tarkvara rent	65 230	46 086
Töömasinade ja seadmete rent	6 695	2 797
KOKKU	286 397	220 565

eurodes		
Tööjõukulud	2020	2019
Palgakulu	2 100 147	1 891 425
Erisoodustused	14 946	33 465
Erisoodustuste tulumaks	7 490	12 981
Erisoodustuste sotsiaalmaks	9 572	15 816
Sotsiaalmaksud palkadelt	691 017	628 175
KOKKU	2 823 173	2 581 861

2020. aastal oli AS Saarte Liinid koosseisu kuuluvate töötajate keskmine arv kokku 101, neist: juhatuse liikmetena 2 inimest, koosseisuliste põhitöötajatena 99 inimest (sh projektijuhtimise üksus 5).

(Lisa 16 järg)

2019. aastal oli AS Saarte Liinid koosseisu kuuluvate töötajate keskmine arv kokku 101, neist: juhatuse liikmetena 2 inimest, koosseisuliste põhitöötajatena 97 inimest (sh projektijuhtimise üksus 4) ja tähtajalised asendustöötajad 2 inimest.

eurodes		
Tööjõukulude kapitaliseerimine	2020	2019
Palgakulude kapitaliseerimine	167 243	101 849
Sotsiaalmaksude kapitaliseerimine	56 528	34 425
KOKKU	223 771	136 274

eurodes			
Põhivara amortisatsioon ja allahindlused	Lisa	2020	2019
Materiaalse põhivara amortisatsioon	6	3 247 951	3 068 122
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	7	17 167	16 044
KOKKU		3 265 118	3 084 166

Muud ärikulud	2020	2019
Maamaks	3 883	3 856
Riigilõivud	5 246	5 274
Loodusresusside kasutus- ja saastetasud	5 503	7 240
Lootusetuks hinnatud laekumata arved	89 394	0
Viivised ja intressid	9	3 825
KOKKU	104 035	20 196

Muude ärikulude all kajastub 2020. aastal juhatuse poolt hinnatud lootusetult laekuvaks nõue Väinamere Liide OÜ osas.

Lisa 17 Finantstulud- ja kulud

eurodes		
Finantstulud ja -kulud	2020	2019
Intressikulud	60 423	72 191
KOKKU	60 423	72 191

Lisa 18 Laenude tagatised ja panditud varad

- Kinnistule nr. 1010234 nimega „Kuivastu sadama” V järjekohale, kinnistule nr. 1046932 nimega „Virtsu sadama” IV järjekohale ja kinnistule nr.1649732 nimega „Virtsu sadama laiendus” I järjekohale, kinnistule nr. 862832 nimega „Rohuküla sadam” II järjekohale ja kinnistule nr. 896333 nimega „Heltermaa sadam” III järjekohale on seatud ühishüpoteek LHV Pank AS kasuks summas 2 700 000 eurot.
- Kinnistule nr. 1010234 nimega „Kuivastu sadama” VI järjekohale, kinnistule nr. 1046932 nimega „Virtsu sadama” V järjekohale, kinnistule nr. 862832 nimega „Rohuküla sadam” III järjekohale, kinnistule nr. 896333 nimega „Heltermaa sadam ” V järjekohale ja kinnistule nr. 1649732 nimega „Virtsu sadama laiendus” II järjekohale on seatud ühishüpoteek AS SEB Panga kasuks summas 3 000 000 eurot.

Laenude tagatiseks panditud varade soetusmaksumus on 31.12.2020 seisuga 49 303 518 eurot (31.12.2019: 49 097 412 eurot), kogunenud kulum 19 464 345 eurot (31.12.2019: 18 055 449 eurot) ja jääkmaksumus 29 839 174 eurot (31.12.2019: 31 041 963 eurot).

Lisa 19 Tehingud ja saldod seotud osapooltega

AS Saarte Liinid aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile. Aruandes on seotud osapooltena käsitletud ettevõtte omanikku, nõukogu ja juhatuse liikmeid ning muid ettevõtteid ja ametiasutusi, kelle üle nimetatud isikutel on kontroll või oluline mõju (sh üksused, kus riigil on kontroll või valitsev mõju).

Juhatuse ja nõukogu liikmete tasu

AS Saarte Liinid tööd suunab viieliikmeline nõukogu, igapäevatööd juhivad kaheliikmeline juhatus. Juhatus, nõukogu ja auditikomitee liikmetele arvestati aruandeaastal palka summas 168 127 eurot (2019. aastal 138 482 eurot) ja preemiat summas 24 722 eurot (2019. aastal 21 790 eurot) Juhatus ja nõukogu liikmed ei saa ettevõttelt pensioniga seotud õigusi.

Lahkumishüvitised

Juhatus liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tema tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne volituste tähtaja möödumist. Lahkumishüvitist võib maksta juhatuse liikme tagasikutsumise ajal kehtiva kuni kolme kuu tasu ulatuses (RVS § 86 lg 3)

Tehingud seotud osapooltega

Ettevõttel on teiste riigi kontrolli või olulise mõju all olevate üksustega tehinguid tavapärase äritegevuse käigus, millest olulises summas ostu- ja müügitehinguid aruandeperioodil ja võrreldaval perioodil on välja toodud käesoleva lisa tabelites. Lisaks on ettevõtte saanud omanikuga seotud ametiasutustelt materiaalse põhivara soetuseks toetusi. Lisas 12 välja toodud toetused aruandeperioodil (kokku summas 2 778 641 eurot) ning võrreldaval perioodil (kokku 1 997 322 eurot) on kõik saadud omaniku kontrolli või valitseva mõju all

eurodes

Tehingud seotud osapooltega 2020	Teenuste müük	Kaupade ost	Teenuste ost	Muud investeeringud / toetused	Nõuete saldo 31.12.2020	Kohustuste saldo 31.12.2020
	Summa	Summa	Summa	Summa		
Nimi						
<i>Juhatus ja nõukogu liikmetega seotud ettevõtted:</i>						
Saare Kütus AS	2 815	35 709				1 943
Saaremaa Ettevõtjate Liit MTÜ			450			
Saaremaa Vallavalitsus	109 317		681		2 145	
Technology Partners OÜ	120					
Võrkaia Sadam OÜ	1500					
<i>Omanikuga seotud asutused ja ettevõtted:</i>						
Kuressaare Veevärk AS			6 755			199
Veeteede Amet	18 489		74 198		2 716	
Tehnilise Järelevalve Amet			1 054			992
Riigi Infosüsteemi Amet			9 135			722
Politsei- ja Piirivalveamet	38 178		12 588		179	
TS Laevad OÜ	3 171 009		36 688		87 232	30 280
Eesti Energia			382 670			40 721
AS Eesti Loots	46 956				3 923	
KOKKU	3 388 383	35 709	524 218	0	96 195	74 858

(Lisa 19 järg)

						eurodes	
Tehingud seotud osapooltega 2019	Teenuste müük	Kaupade ost	Teenuste ost	Muud investeeringud / toetused	Nõuete saldo	Kohustuste saldo	
Nimi	Summa	Summa	Summa	Summa	31.12.2019	31.12.2019	
<i>Juhatus ja nõukogu liikmetega seotud ettevõtted:</i>							
Saare Kütus AS	2 325	31 241					
Saaremaa Ettevõtjate Liit MTÜ			450				
Saaremaa Vallavalitsus	61 119		1 608		2 417		
<i>Omanikuga seotud asutused ja ettevõtted:</i>							
Kuressaare Veevärk AS			6 593			775	
Veeteede Amet	19 016		62 296		1 601		
Tehnilise Järelevalve Amet			2 282			930	
Keskonnainvesteeringute keskus				68 764			
Majandus ja Kommunikatsiooniministeerium			2 980				
Riigi Infosüsteemi Amet			11 756			786	
Politsei- ja Piirivalveamet	30 313		5 276		273		
TS Laevad OÜ	2 323 154		18 740		54 987	458	
AS Eesti Loots	36 877				3 335		
AS Eesti Energia			105 995			10 616	
KOKKU	2 472 804	31 241	217 976	68 764	62 613	13 565	

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Saarte Liinid aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Aktsiaselts Saarte Liinid (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2020, kasumi- ja koondkasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 23 kuni 59 esitatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2020 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses finantsaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatses kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

KPMG Baltics OÜ

Auditoortevõtja tegevusluba nr 17

/digitaalselt allkirjastatud/

Andris Jegers

Vandeauditori number 171

/digitaalselt allkirjastatud/

Ele Pajusaar

Vandeauditori number 652

Tallinn, 24. märts 2021

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Kasumi jaotamise ettepanek	eurodes
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	11 833 408
Aruandeaasta koondkasum	813 409
KOKKU	12 646 817
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	40 670
Eelmiste perioodide jaotamata kasum peale jaotamist	12 606 146
KOKKU	12 646 817

Villu Vatsfeld Juhatuse liige /allkirjastatud digitaalselt/

Uku-Madis Savisto Juhatuse liige /allkirjastatud digitaalselt/

Kuressaare, 24. märts 2021. a.

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2020 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Käesolevaga kinnitame majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

AS Saarte Liinid 2020. majandusaasta aruanne on kinnitatud ainuaktsionäri poolt üldkoosolekul vastavalt digitaalse allkirjastamise kuupäevale.

/allkirjastatud digitaalselt/

Taavi Aas
Majandus- ja taristuminister

Juhatus:

Villu Vatsfeld Juhatuse liige /allkirjastatud digitaalselt/

Uku-Madis Savisto Juhatuse liige /allkirjastatud digitaalselt/

Nõukogu:

Jaano Vink Nõukogu esimees /allkirjastatud digitaalselt/

Siiri Odrats-Koni Nõukogu liige /allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Allmann Nõukogu liige /allkirjastatud digitaalselt/

Marilin Hein Nõukogu liige /allkirjastatud digitaalselt/

Taivo Linnamägi Nõukogu liige /allkirjastatud digitaalselt/

MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)

eurodes

EMTAK koodide lõikes	2020	2019
EMTAK 52221 Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused	6 839 467	6 439 312
EMTAK 68201 Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	148 837	161 495
KOKKU	6 988 305	6 600 808